

**දකුණු ආසියානු කාන්තාවන්ගේ ආර්ථික දායකත්වය
පිළිබඳව කලාපීය රටවල් කිහිපයක් ඇසුරෙන් සිදු කෙරෙන
සමාජ විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්**

ආර්. ඒ. වයි. ආර්. රණවීර

**සමාජ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව, ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලය,
ජේරාදෙණිය**

1. හැඳින්වීම

දකුණු ආසියානු කලාපය වූ කලී ලොව වෙසෙන කාන්තාවන් බහුතරයකට වාසස්ථානය වූ සුවිශේෂී කලාපයකි. විශේෂයෙන්ම ලෝක ජනගහනයෙන් පහෙන් එකක් පමණ ප්‍රමාණයක් දකුණු ආසියානු කලාපයේ ජීවත් වන අතර ඉන් හරි අඩක් පමණ කාන්තාවන් වේ. එය ලෝකයේ කාන්තා ජනගහනයෙන් හතරෙන් එකකට ආසන්නය. පොදුවේ ගත් කල දකුණු ආසියාව සංස්කෘතිය, භාෂාව ජනවාර්ගික හා ආගමික විවිධත්වය, ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවය අනුව ද සුවිශේෂත්වයක් උසුලයි. මේ අනුව ලෝකයේ සෙසු රටවලින් දකුණු ආසියාව වෙනස් වීම උදෙසා කලාපීය කාන්තාවන්ට හිමි සමාජ - ආර්ථික තත්ත්වය වැනි කරුණු බලපා ඇති බව පෙන්වා දිය හැකිය. කාන්තාවන්ගේ ආර්ථික තත්ත්වය පිළිබඳ විමසා බැලීමේදී එදා දකුණු ආසියානු රටවල කාන්තාවන්ට වඩා අද දකුණු ආසියානු රටවල කාන්තාවන් ආර්ථික වශයෙන් බලගැන්වී ඇති අයුරු දක්නට ලැබෙන නමුත් දකුණු ආසියාවේ ව්‍යාප්තව පවත්නා සංස්කෘතිය හා ආගමික සංකල්පවලින් පෝෂණය කරනු ලබන ජීනව්‍යාප්තික සමාජ ව්‍යුහය තුළ කාන්තාවන් තවදුරටත් දෙවැනි තැන්හි ලා සැලකීම මෙන්ම වෙන් කොට සැලකීම දැකිය හැකිය. මේ කරුණුවලට විශේෂ අවධානය යොමු කරමින් දකුණු ආසියාතික කාන්තාවන් ආර්ථික සංවර්ධනයට දක්වනු ලබන දායකත්වය කෙසේද යන්න පිළිබඳව මින් ඉදිරියට විමසා බලමු.

අතීතයේ දී දකුණු ආසියාව පුරාම පැතිර පැවතුණේ ඉන්දියානු සංස්කෘතියයි. ක්‍රිස්තු පූර්ව 15 සහ එයට පෙර සිට ඉන්දියාවේ ස්ත්‍රීය උතුම් ය යන සංකල්පයට ප්‍රධාන තැනක් ලැබී තිබුණි. ජගත් මාතා නොඵසේනම් පොළොව නැමැති කාන්තාව එකල දේවත්වයෙන් පුදනු ලැබීය. බ්‍රාහ්මණ යුගයේදී ස්ත්‍රීය පිළිබඳ

අදහස වෙනස් වීම ආරම්භ විය. එතැන් සිට ස්ත්‍රීය විශ්වාසදායී, රාගික, කිලිටි හා වෙනස්වන සුළු සත්‍යයක් ලෙස සලකන ලදී. ඒ අනුව බ්‍රාහ්මණයන් විසින් සමාජීය ධුරාවලියේ එක් කොටසක් (පිරිමි) ඉහළ, අනෙක් කොටස (ගැහැණු) පහළ ලෙස ස්ථානගත කළ අතර ආගම් තුළින් එය සාධාරණීකරණය කළේය. මෙම තත්වය ක්‍රම ක්‍රමයෙන් සෙසු දකුණු ආසියාතික රටවල් කරා පැතිරී ගිය අතර වර්තමානයේ පවා බොහෝ සමාජවල ස්ත්‍රීන් දෙවැනි තැන්හිලා සලකති. දකුණු ආසියානු සමාජය පීතෘමූලික තීරය ලෙස සලකන අතර ඥාතීන් විසින් සකස් කරන ලද සමාජ ව්‍යුහයක් ද මෙහි දක්නට ලැබේ. ඒ අනුව පිරිමින්ට සාපේක්ෂව කාන්තාවන්ට හිමිව ඇත්තේ දෙවැනි තැනකි.

එමෙන්ම දකුණු ආසියාව තුළ පැතිරී පවත්නා මෙම පීතෘමූලික මතවාද මත පදනම් වූ සමාජ සංස්කෘතික සිරිත් විරිත් කාන්තාවන්ගේ චල්‍යතාවය සීමා කර ඇති අතර ඔවුන්ගේ හැකියාවන් දියුණු කර ගත හැකි අවස්ථාවන් ප්‍රයෝජනයට ගැනීම වළකා තිබේ. මේ හේතුව නිසා බොහෝ දකුණු ආසියාතික කාන්තාවන්ට ශ්‍රම වෙළඳපොළේ අවකාශ සීමාවීම, අධ්‍යාපනයට සමාජ සංස්කෘතික බලපෑම ඇතිවීම මෙන්ම දේශපාලන සහභාගිත්වය යෙදීමට සමාන අයිතිවාසිකම් නොලැබීම දැක්විය හැකිය. දකුණු ආසියාතික කාන්තාවන් තුළ දැකිය හැකි සුවිශේෂී ලක්ෂණයක් වනුයේ සමාජ කාර්යයන්ට ප්‍රමුඛත්වයක් ලබා දීම සහ අයිතිවාසිකම්වලට ස්ථානයක් ලබා නොදීම හෝ අඩු ස්ථානයක් ලබා දීමය.

එමෙන්ම කාන්තාවන් ස්වයං අවශ්‍යතාවලට වඩා පවුලේ අභිවෘද්ධිය සඳහා කැප වනු ලබන අතර එවැන්නන් යහපත් කාන්තාවන් ලෙස සමාජය විසින් පිළිගනී. මෙම පිළිගැනීම කාන්තාවන් තවදුරටත් දෙවැනි තැන්හි ලා තැබීමට හේතු වී ඇත. ඒ අනුව සිය පවුල කෙරෙහි දැඩි අවධානයක් යොමු කිරීමට බොහෝ දකුණු ආසියාතික කාන්තාවන් පෙළඹී ඇත. මේ හේතුවෙන් අධික ලෙස ගෘහය සහ දරුවන් වෙනුවෙන් කැපවී වැඩ කිරීමටත් සෑම විටම නියමිත පරිදි ආහාර නොගැනීමටත්, විවේකය අඩු වීමටත්, සිය සෞඛ්‍ය තත්ත්වය කෙරෙහි අවධානයක් යොමු නොකිරීමත් සිදුවේ. මේ තුළින් ඇයගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය පිරිහීමට ලක්වී ඇත. මෙවැනි කැපකිරීම් කාන්තාවන් වෙතින් සිදු වෙමින් පැවතුනත් පිරිමින් බොහෝ විට ගෘහයේ මූලිකත්වය ගෙන ප්‍රධාන තීරණ ගනු ලබයි.

UNDP - United Nations Development Programme (1995) අනුව ස්ත්‍රී - පුරුෂ අසමානතාවය යනු විශ්වීය ප්‍රපංචයක් වන අතර එහි වෙනස ඇත්තේ වෙන්කොට සැලකීම් ප්‍රමාණයන්ගේ පවත්නා වෙනස්කම් තුළ පමණි (මේ අනුව පුරුෂාධිපත්‍ය මූලික වූ දකුණු ආසියාතික සමාජවල කාන්තාවන් වෙන් කොට සැලකීමේ ප්‍රමාණය වැඩි හෙයින් ස්ත්‍රී පුරුෂ අසමානතාවය ද වැඩි වී ඇත. එය බලය සහ අධිකාරීත්වය, පන්තිය හා ආගම, කුල හා ජනවාර්ගික ධුරාවලි හා සමාජ සංස්කෘතික සම්ප්‍රදායන්, රීති සහ ප්‍රතිමාන තුළින් සාධාරණීකරණය කිරීමක් ද සිදු වී ඇත (United Nations Development Programme,1995).

විශේෂයෙන්ම ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවයට අනුව පවත්නා අසමානකම් හේතුකොටගෙන සංවර්ධනයට සහභාගි වීම මෙන්ම එහි ප්‍රතිලාභ ලැබීමේ අවස්ථාවන්ද කාන්තාවන්ට බොහෝදුරට අහිමි වී ඇති බව පෙනේ. විශේෂයෙන්ම දකුණු ආසියාව කාන්තාවන්ට වෙනස් ලෙස සැලකීමට ප්‍රධාන හේතුව වන්නේ ඇයට සමාජය දෙවැනි කොට සැලකීමත්, දකුණු ආසියාතික කලාපයේ ජිනාමූලික ක්‍රමය හේතුකොටගෙන පිරිමි දරුවන්ට ඇති කැමැත්තය. ඔවුන් පොදුවේ පිළිගත් විශ්වාසය වනුයේ පිරිමි දරුවා ඇති දැඩි කිරීමෙන් අනාගත ආර්ථික සහ දේශපාලන සුරක්ෂිත භාවයක් පවුලට ලැබෙන බවය. ගැහැණු දරුවෙකු රැකබලා ගැනීම අසල්වැසි වත්තට වතුර දැමීමක් හා සමාන වන බවය. මෙලෙස ගැහැනු දරුවන්ට වඩා පිරිමි දරුවන් කෙරෙහි පවත්නා වැඩි කැමැත්ත දකුණු ආසියාතික සමාජයේ කාන්තාවගේ තත්වය තීරණය කිරීමේ වැදගත් සාධකයක් විය.

දකුණු ආසියාවේ පුරුෂාධිපත්‍ය මුල්කරගත් සමාජ වාතාවරණය තුළ ගැහැනු දරුවන්ට උචිත ස්ථානය නිවස වේ. ඒ අනුව සාම්ප්‍රදායික සමාජ චින්තනයේ කාන්තාවන් පිළිබඳ විවිධ අදහස් සහ සිතුවිලි විශේෂයෙන්ම ග්‍රාමීය සමාජවල දක්නට ලැබුණි. ඉන් කිහිපයක් වනුයේ ගැහැනිය අපූරු වස්තුවකි, ඇවිදින පිරිමියා පිරිමියා සටන් බිමට ගැහැනිය දරුවන් වැදීමට, ගැහැනියගේ ලෝකය ගෙදර පිරිමියාගේ ගෙදර ලෝකය ය ආදියයි. මෙවැනි සාම්ප්‍රදායික අදහස් දකුණු ආසියාතික සමාජය කාන්තාවන්ගේ තත්වය තීරණය වීම උදෙසා සෘජුවම බලපායි. ඉන්දියාව ප්‍රමුඛ දකුණු ආසියානු

සමාජය තුළ ආගමික සම්ප්‍රදායන් සාම්ප්‍රදායික සමාජ ආකල්ප මත කාන්තාවන් පුරුෂයාට සාපේක්ෂව වෙනස්කම්වලට ලක් වේ.

දකුණු ආසියාතික කාන්තාවන් පිළිබඳ පවත්නා සාම්ප්‍රදායික චින්තනයන් හා ඒ පිළිබඳව ගොඩනැගී ඇති සමාජ ආකල්ප මගින් තේරුම්ගත හැකි වන්නේ කාන්තාවන්ට ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් සඳහා සහභාගිවීමට තිබූ ඉඩප්‍රස්ථා ඉතා අල්ප වන බවය. දකුණු ආසියාතික රටවල ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවීය විෂමතා සම්බන්ධව ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවීය සමානාත්මතාවය පිළිබඳ මානයන් තුනක් ඉදිරිපත් වී ඇත. එනම්,

- ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්,
- බලගැන්වීම
- අධ්‍යාපනය

යනාදියයි.

දකුණු ආසියානු කලාපයේ මෙම සමානාත්මතාවය ගත්කල එහිදී ඉහළ අගයක් දැකිය හැකි වනුයේ අධ්‍යාපනය තුළ පමණි.

“බංග්ලාදේශය ඉන්දියාව හා ලංකාව ගත් විට ආර්ථික ක්‍රියාවලිය තුළ අසමානතාවය දැඩිව දැකිය හැකි අතර බලගැන්වීමේ ක්‍රියාවලියේ දී භූතානය සහ ඉන්දියාවේ තත්ත්වය පහළ අගයක් ගනී. කෙසේනමුත් නේපාලය සහ පාකිස්ථානය යන රටවල පොදුවේ සියලු අංශවල වර්ධනයක් දැකිය හැක. කෙසේනමුත් සමස්ථයක් ලෙස ගත්විට නේපාලය ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවීය සමානාත්මතාව අගයක් ගන්නා බැවින් ඔවුන්ගේ රටවල් තුළ ආර්ථිකමය වශයෙන් කාන්තාවන් දායක වන ප්‍රමාණය ද ඉහළ අගයක් ගනී” (රස්නායක හා ගලගමගේ, 2017: 355).

මෙලෙස අඩු සමාජ තත්ත්වයකට හිමිකම් කියනු ලබන දකුණු ආසියාතික කාන්තාවට දේපල හා ඉඩම් හිමිකම සඳහා ප්‍රවේශ වීමට ඇති ඉඩකඩ ඉතා අඩු හෝ නොමැති තරම්ය. එනමුදු දකුණු ආසියාතික කලාපයේ කාන්තාවන් පිරිමින්ට වඩා වැඩි කාර්යයන්හි නිරත වෙති. නිදසුන් ලෙස පකිස්ථානය, බංග්ලාදේශය, ඉන්දියාව වැනි රටවල ගෘහාශ්‍රිත කටයුතුවලට අමතරව ගොවිපොළ කටයුතුවලින් වැඩි කොටසක් ඉටු කරනු ලබන්නේ කාන්තාවන් විසිනි. එමෙන්ම ඉන්දියාවේ හරියානා ප්‍රාන්තයේ තිරිඟු වගාව පිළිබඳ පර්යේෂණයක් සිදු කළ ශාන්ති චක්‍රවර්ති පවසා සිටින්නේ ගොවිපොළ කටයුතුවලදී ඉන් සිදුවන්නේ පිරිමියාට කාන්තාවගේ

සහායක් ලැබීමක් නොව කාන්තාවට පිරිමියාගෙන් සහයක් ලැබීමක් බවය.

ශ්‍රී ලංකාවේ තත්ත්වය සලකා බැලීමේදී රටට විදේශ විනිමය ගෙන එන ප්‍රධාන අංශ තුන එනම් විදේශ රැකියා, ඇගයුම්, තේ වගාව වැනි ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ප්‍රධාන දායකත්වය සපයනුයේ කාන්තාවන්ය. එහෙත් දකුණු ආසියාතික කාන්තාවන් කරනු ලබන බොහෝ ශ්‍රම වැගිරීම්වලට කිසිදු ගෙවීමක් නොමැති අතර ඒවා පිළිගැනීමට ද ලක්වී නැත. ඒවා බොහෝවිට අදායනමාන හෝ අනාරක්ෂිත රැකියාවන් වේ. එසේම විධිමත් අංශයේ රැකියාවන් වුවද බොහෝ ඒවා සුළු වැටුපක් හිමි රැකියාවන් වේ.

හියුගෝ විසින් 2000 වසරේ දී සඳහන් කර ඇති ආකාරයට Dirty, Dangerous, Difficult රැකියාවන් මේ අතර බහුලව දක්නට ලැබේ. එමෙන්ම බොහෝ දකුණු ආසියා රැකියාවන්ගේ පොදු ලක්ෂණයක් වනුයේ සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයට කාන්තාවන්ට ඇතුළුවීමට ඇති අඩු අවකාශයයි. සහයෝගය නොලැබීමේ අඩුවක්ද, අධ්‍යාපනය ලැබීමට අඩු ඉඩකඩ ද පුරුෂයාට සාපේක්ෂව අඩු නිපුණතාවයද ඒ සඳහා හේතු වී ඇත.

දකුණු ආසියාවේ රැකියා වර්ගීකරණයේ දී ද කාන්තාවට වෙන් කොට සැලකීම තවදුරටත් දැක්විය හැකිය. ඒ අනුව ගුරු වෘත්තිය, පිළිගැනීමේ නිලධාරී තනතුර, සාත්තු සේවය, ගෘහ සේවිකා වෘත්තිය බොහෝදුරට කාන්තාවන් සඳහා වූ රැකියා ලෙස සැලකේ. එසේම රැකියාවක නිරත වුවත් බොහෝ කාන්තාවන් ගෘහීය කටයුතුවල නිරතවීම වීම දකුණු ආසියාතික සමාජවල දැකිය හැකි පොදු ලක්ෂණයකි එම ද්විත්ව කාර්යය (Dual Task) කාන්තාවක් පීඩා කරන්නකි.

ආර්ථිකය තුළ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමානත්වය ලබාදීමටද දකුණු ආසියා ආසියාතික රජයන් සහ එහි වැසියන් උත්සාහ ගනු ලැබේ. නමුත් මේ රටවල ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවීය දර්ශකයන් වර්ධනය වී ඇත්තේ අඩුවෙනි. මෙයට ප්‍රධාන හේතුව වී ඇත්තේ දුගීභාවය ස්ත්‍රීකරණය වීමය. රටවල දුගීකමට කාන්තාවන් මූලික වීම සඳහා කෘෂිකාර්මික කටයුතුවල නිරත වීම හා අනියම් හා වැටුප් රහිත රැකියාවන්හි නිරත වීම වත්කම් අසමාන ලෙස බෙදී යාම යන කාරණා බලපා ඇත.

සමස්තයක් ලෙස ගත් විට දකුණු ආසියාතික කාන්තාවන්ගේ ශ්‍රම බලකාය සඳහා සහභාගීත්වය 1980 දී 33% ක් වූ අතර 2014 වන විට එය 29 % දක්වා අඩු වී ඇත (Mahendra, 2000). මේ තත්වයට හේතුවක් ලෙස කාන්තාවන්ගේ බොහෝ කාර්යයන් අවිධිමත්කරණය වීම පෙන්වා දිය හැකිය. මේ නිසා දකුණු ආසියාතික රටවල ශ්‍රම බලකාය තුළ ස්ත්‍රී පුරුෂ ලෙස විශාල පරතරයක් දැකිය හැකිය.

දකුණු ආසියාතික රටවල් බොහෝ ආර්ථිකයන් කාන්තා ශ්‍රමය මත රඳා පවතී. නිදසුන් ලෙස, ශ්‍රී ලංකාව ගතහොත් රටට විදේශ විනිමය උපයන ප්‍රධාන මාර්ග තුනටම එනම් ඇඟළුම්, විදේශ සම්ප්‍රේෂණය හා වැවිලි කර්මාන්තය යන ත්‍රිත්වයටම කාන්තාවන් ඉහල දායකත්වයක් සපයන බව කිව යුතු ය.

නමුත් මෙහිදී ගැටලුව වනුයේ මෙම කාන්තාවන් නිසි ඇගයීමට ලක් නොවීමය. ඔවුන් විශාල වශයෙන් අනාරක්ෂිතව සිටින අතර නිසන්යට ගොදුරු වීමේ තදබල අවදානමක ද සිටී. මේ හැරෙන්නට පවත්නා සමාජ ආකල්ප හේතුකොටගෙන කාන්තාවන්ට පුරුෂයන් කරනු ලබන නිසන් ක්‍රියා අනුමත කිරීම සිදුව ඇත. මෙහිදී සැලකිය යුතු කරුණක් වනුයේ දකුණු ආසියාවේ සියලුම කාන්තාව මෙලෙස බල රහිත නොවන බවය. ස්වාධීන ලෙස ආදායම් උපයන කාන්තාවන් සතුව බොහෝ දුරට තීරණ ගැනීමේ බලය පවතී. ඒ හැරෙන්නට රැකියාවක නිරත නොවන ගෘහණියන් සතුව ආහාර සහ වෙනත් සම්පත් පිළිබඳ තීරණ ගැනීමේ හැකියාව තවදුරටත් පවතී. ඒ තුළින් ගොඩනැගූ පාලන බලයක් ඔවුන් සතුව පවතී. නමුත් මෙහිදී ගැටලුව වනුයේ එම පාලන බලය තමාටම අවාසියක් කරගැනීමය.

කලාපයේ නේපාලය සහ භූතානය හැරෙන්නට අනෙකුත් රටවල් යටත්විජිතකරණයට නතුව පැවැතුණි. යටත්විජිතකරණයේ බලපෑමෙන් මෙම රටවල සාම්ප්‍රදායික සංස්කෘතීන් පූර්ණ පරිවර්තනයකට ලක් නොවුණ ද කාන්තාවන්ට සාම්ප්‍රදායිකව හිමි වී තිබූ තත්වයෙන් තරමක් හෝ පෙරට ඒමේ හැකියාවක් මේ මත ලැබුණි. නැතහොත් සාම්ප්‍රදායික සමාජයේ දැඩිව සීමා වී සිටී.

කාන්තාවට පූර්ණ වශයෙන් ස්වාධීනත්වයක් හිමි නොවුන ද යටත් විජිතකරණයේ බලපෑම ඇගේ වර්තමාන සමාජ ආර්ථික තත්වයට ධනාත්මකව බලපාන ලදී. බටහිර අධ්‍යාපනය ස්ථාපිත වීම සහ ඡන්ද අයිතිය කාන්තාවන්ට හිමි වීම මගින් මෙම රටවල කාන්තාවන්ගේ සමාජ ආර්ථික තත්වයේ සැලකිය යුතු වෙනසක්

සිදුව ඇත. එසේම මෙම රටවල් වල රජයන් 1975 වර්ෂයේ සිට ජාත්‍යන්තර වශයෙන් කාන්තාවන්ගේ තත්වය ඉහළ නැංවීමටත්, ඇයට සුරක්ෂිතභාවයක් ලබාදීම සඳහාත් විවිධ උත්සාහයන් ගනිමින් සිටී.

එහිදී ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාන බව වැදගත් කොට සලකන ලද අතර කාන්තාවන්ට ඒ සඳහා පියවර ගැනීමේ අවස්ථාව හිමිකර දී ඇත. විශේෂයෙන්ම 20 වන සියවස අවසානය වන විට ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාන බව සහ බලගැන්වීම සංවර්ධන විෂයෙහි පිළිගත් ධර්මතාවක් බවට පත්වී ඇත.

විශේෂයෙන් මේ දක්වා යොදා ගනු ලැබූ ස්ත්‍රී පුරුෂ අපක්ෂග්‍රාහී එළඹුම් පිළිබඳව හා ඒවා සංවර්ධනයට බලපා ඇති ආකාරය, දරිද්‍රතාව ස්ත්‍රීන්ට සහ පුරුෂයන්ට බලපා ඇති ආකාරයන් ප්‍රශ්න කෙරී ඇත. කෙසේවුවද දකුණු ආසියාතික රටවල් කාන්තාවන් වෙනුවෙන් සමාජ ප්‍රතිපත්ති බොහෝමයක් පසුගිය දශකය තුළ ආරම්භ කර තිබේ. විශේෂයෙන්ම ඒ සමාජ ආර්ථික ආරක්ෂක අධ්‍යාපන පහසුකම් වෙනුවෙනි.

මේ වන විට දකුණු ආසියාතික කලාපීය රටවල්වල දැකිය හැකි අණපනත් මගින් කාන්තාවගේ තත්වය යම්තාක් දුරට නංවාලීමට හැකිවී ඇතත්, එහි බලපෑම එතරම් දුරට ඇයට ලැබී නොමැත. මේ හේතු නිසා සමහර අවස්ථාවලදී කාන්තාවගේ මූලික අයිතිවාසිකම් බොහෝමයක් නොසලකා හැර ඇත. මෙකී අයිතිවාසිකම් ගණයට කාන්තාවට ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් සඳහා දායක වීමේ අයිතිය ද වර්තමානයේ දී පවා දකුණු ආසියාතික කාන්තාවන්ට සපුරා ගැනීමට අපහසු දෙයක් වී ඇත. මේ හේතුවෙන් ඇයට තවමත් සමාජීය ලෙස අසාධාරණයක් සිදු වෙමින් පවතී.

දකුණු ආසියාවේ බොහෝ කාන්තාවන් තමාගේ අයිතීන් පිළිබඳව සිසුයෙන් සහ විවිධාකාරයෙන් දැනුවත් වෙමින් සිටීම සැලකිය යුතු කරුණකි. විශේෂයෙන්ම දකුණු ආසියාතික කාන්තාවන් හොඳ රැකියා තත්වයන් සඳහා අරගල කිරීම තුළින් මෙම තත්වය තවදුරටත් පැහැදිලි වේ. මෙමඟින් ඇඟවෙන්නේ දකුණු ආසියාතික කාන්තාවන්ට ආර්ථිකමය වශයෙන් දායකත්වය සැපයීමේ උනන්දුවක් පවත්නා බවයි.

කෙසේවුවද කාලානුරූපීව කලාපයේ සිදු වූ සමාජ නවීකරණයන් සමග දකුණු ආසියාතික කාන්තාවගේ සාම්ප්‍රදායික

තත්වය නූතනය වන විට ක්‍රමයෙන් වෙනස් වී තිබේ. මේ හේතුවෙන් ඇය දකුණු ආසියාවේ ආර්ථිකයට ලබාදෙන දායකත්වය වෙනසකට භාජනය වී ඇත.

ඓතිහාසික පසුබිම තුළ දකුණු ආසියානු කාන්තාවගේ ආර්ථික දායකත්වය දකුණු ආසියානු සංස්කෘතිය තුළින් කාන්තාවන් ප්‍රජනනය උදෙසා බිහිවූ සත්වයන්ගේ යන මතවාදය මුල්කොටගත් බැවින් ඔවුන්ට පැවරුණු ආර්ථික කෘත්‍යයන් පුරුෂයන්ට වඩා භාත්පසින්ම වෙනස් විය. නමුත් අතීතයේ දී ද දකුණු ආසියාතික කාන්තාවන් ආර්ථික සංවර්ධනයට යම්තාක් දුරකට දායක වූ බවට සාක්ෂි තිබේ. වී වගාව හා අස්වනු නෙලීම ඇතුළු කෘෂිකාර්මික කටයුතු ,රෙදි විවීම සහ අලෙවිකරණය යනාදී කර්මාන්ත ඊට ඇතුළත් විය.

ශ්‍රී ලංකාව ගත්විට ඇත අතීතයේ කුවේණියගෙන් පටන් වර්තමානය දක්වා ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික පද්ධතියට කාන්තාවගේ දායකත්වය නන් අයුරින් ලැබී ඇති බව කාටත් නොරහසකි. ඇත අතීතයේ සිටම ශ්‍රී ලාංකේය සමාජයේ පුරුෂයා සහ ස්ත්‍රිය සම මට්ටමින් නොසලකා ඇත. එකල තිබූ පුරුෂ මූලික සමාජ ක්‍රමය, පුරුෂයා නිවසේ ආර්ථිකය ශක්තිමත් කිරීමටත්, ස්ත්‍රිය කුටුම්භය ආරක්ෂා කර ගිනිමින්, දරුවන් රැක බලා ගැනීමටත් කැප වී සිටියහ. නමුත් ලාංකීය කාන්තාවන් ආර්ථික සංවර්ධනයට යම්තාක් දුරකට දායක වූ බවට සාක්ෂි තිබේ . නිදසුන් ලෙස, ලංකාවේ මෙකල බොහෝ ස්ත්‍රීන් රේන්ද බීරළු ගෙහිම රෙදි විවීම, වට්ටි- පෙට්ටි- පැදුරු විවීම ආදී නොයෙකුත් කර්මාන්තවල නියැලෙමින් ගොවිතැන් කටයුතුවලට සම්බන්ධ වෙමින් ආර්ථික සංවර්ධනයට රුකුල් දුන්හ. එහෙත් මේ සාමාන්‍ය රටාවෙන් බැහැරව අපේ රටේ කාන්තාව සුවිශේෂී අවස්ථා සඳහන් කළ අවස්ථා ද නැත්තේ නොවේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ පුරාණ කර්මාන්ත අතර රෙදිපිළි කර්මාන්තය හිමි කර ගන්නේ අද්විතීය ස්ථානයකි. එය කර්මාන්තයක් වුවත් කලාව සමඟද අවියෝජනීය සබඳතාවක් පවත්නා බැවින් කාර්මික කලාවක් ලෙසද හැඳින්වුවහොත් නිවැරදිය. රෙදි විවීම පමණක් නොව, සායම් යෙදීම, මෝස්තර යෙදීම, ඇම්බ්‍රොයිඩිං ආදියෙන් මෙරට රෙදිපිළි කර්මාන්තය සමන්විත විය.

ශ්‍රී ලංකාවේ රෙදිපිළි කර්මාන්තය පිළිබඳ පැරණිම ඓතිහාසික මූලාශ්‍රය වන්නේ විජය රජු ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණෙන විට,

කුවේණිය කපු කැටීමෙහි නිරත වූ බවට සඳහන් මහාවංසයේ පුවතය. දෙවන පැතිස් රජ දවස ජය ශ්‍රී මහා බෝධිය ශ්‍රී ලංකාවට වැඩමවීමත් සමඟ පැමිණි අටලොස් කුලයක පිරිස අතර ජේෂ්කාර්මිකයන් ද වූ බවට සඳහන් වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ රෙදිපිළි කර්මාන්තය සඳහා යොදා ගන්නා ලද්දේ කපු බව සඳහන් කරන ආනන්ද කුමාරස්වාමි, කපු දෙවර්ගයක් ගෙනහැර දක්වයි.

එනම්, අවුරුදු කීපයක් පවත්නා විශාල වර්ගය හා කුඩා වාර්ෂික කපු වර්ගය (බාල කපු) වශයෙනි. රෙදි පිළි කර්මාන්තය සඳහා කපු භාවිතය සම්බන්ධයෙන් මානව සහායත්වය තුළ ඉතා දිගු ඉතිහාසයක් පවතින බව හඳුනාගත හැකිය. ද්‍රවිඩ ග්‍රන්ථයක් උපුටා දක්වා මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ, කපු කැටීමෙන් රෙදි වියන ආකාරය දැනගන්නට පෙර පුරාණ ද්‍රවිඩ ස්ත්‍රීන් කොළ හා මානෙල් මල් එල්ලා සාදාගත් ඉණහැඳයන් ඉඟටිය වටා බැඳගත් පුවතක්ද සඳහන් කරයි (රත්නායක, 2017).

පුරාතන සමාජ ආර්ථික රටාවන් තුළ විමසී යන්න සඳහා නිශ්චිත වූ අර්ථකථනයක් නො සැපයේ. නමුත් මෑතකාලීන මිනිසා හා ඔහුගේ දේශපාලන, සමාජ හා ආර්ථික ක්‍රියාදාමයන් පිළිබඳව විවිධ විග්‍රහයන් ඉදිරිපත්වීම හා සමගාමී ශ්‍රමය පිළිබඳව පුළුල් කතිකාවතක් ගොඩනැගී ඇත. විද්වතුන් අවධාරණය කරන පරිදි පුරාතන ලෝකයේ ශ්‍රමය හා නිෂ්පාදන කටයුතු පිළිබඳව විග්‍රහ කර පැවතියේ දේව-මිත්‍යා කථා ඇසුරිනි. එහි දී ජගත් මාතා දෙවඟනී හා පුරුෂ දෙවියා ආදී සංකල්ප භාවිතයට ගත් බව විශ්වාස කෙරේ.

පුරාතන ඉන්දීය ආර්ථිකය තුළ කාන්තා ශ්‍රමය භාවිත වූ ආකාරය පිළිබඳව විමසා බැලීමේ දී කුල ස්ත්‍රීන්ගේ ශ්‍රමය ආර්ථික ක්‍රියාදාමය හා සම්බන්ධ කරගත් අයුරු පිළිබඳව විමසා බැලීම වැදගත්ය මෞර්ය රාජ්‍ය සමයේ දී පවා කුල කතුන්ගේ නිදහස, සමාජ සම්මත සිරිත්විරිත් නිසා සීමාව පැවති බවට සාධක කෞටිල්‍ය අර්ථ ශාස්ත්‍රය වැනි මූලාශ්‍ර ඇසුරෙන් විද්‍යාමාන විය. රජුගේ ජේෂ්කර්ම අධ්‍යක්ෂකට දුන් උපදෙස් අනුව රාජකීය නූල් කැටීමේ හා රෙදි විවීමේ ආයතනවල සේවකයින්, වැන්දඹුවන්, අනාථයින්, හිඟන්නියන්ට දඩ ගෙවීමට බැරි නිසා ඒ වෙනුවට වැඩ කිරීමට සිදු වූ ණයගැති ස්ත්‍රීන් හා තවදුරටත් තම රක්ෂාව කරගත නොහැකි වෛශ්‍යාවන් ආදී නානා ප්‍රකාර දිළිඳු ස්ත්‍රීන්ගෙන් සමන්විත විය යුතු යැයි සඳහන් වේ. මේ සියලු දෙනා පහත් කුලවලට අයත්ය. ඔවුහු

පිරිමි කංකානම්වරුන් යටතේ සේවය කළහ. මේ අනුව ස්ත්‍රී ශ්‍රමය ද ආර්ථික ක්‍රියාදාමයන් හා සම්බන්ධ කර ගැනීමට කටයුතු කර ඇති අයුරු විද්‍යමාන වේ.

ඉහත දී අවධාරණය කරන ලද ආකාරයට සමාජයේ විසූ අනෙකුත් කාන්තාවන් සේම ඇතැම් අවස්ථාවන්හි දී උසස් කුල කතුන් ද දුෂ්කර කාලපරාසයන් එළඹී කල්හි මෙයාකාරයෙන් රෙදි විවීම හා සමඟ සහසම්බන්ධ වූ බව ප්‍රකට වුව ද, ඔවුහු ඉහත දී අවධානයට ලක්කරන ලද පිරිස් හා එක්ව සිය ශ්‍රම දායකත්වය විවෘතව ලබාදීමෙන් වැළකීමට වග බලාගත් අයුරු පෙනේ. සේවිකාවන් තබාගැනීමට තරම් වත්කමක් එකී කාන්තාවන්ට තිබේ නම්, ඒ සේවිකාව ලවා පේෂ කර්මාන්තයතනයෙන් නූල් ගෙන්වා රෙදි වියා ඇ ලවාම ආපසු යැවිය හැකි ය. එහෙත් එබඳු ශක්‍යතාවක් නොමැති කතුන්ට අවශ්‍ය සියලු විධිවිධාන බලධාරීන් විසින් සකස් කර තිබූ බව ප්‍රකට වේ.

ඒ අනුව පුරාතන ඉන්දියාවේ ආර්ථික ව්‍යුහය තුළ කුල කතුන්ගේ ශ්‍රමය භාවිතයට ගැනීමේ දී දැඩි කොන්දේසිවලට යටත්ව එකී ක්‍රියාවලිය හැසිරවීමට අධිකාරීන් ක්‍රියාකළ අයුරු ප්‍රකට වේ. මේ අනුව උසස් කුල කතුන් තම නිෂ්පාදන භාරදීමට හෝ එහි අවශ්‍යතා සඳහා පේෂ කර්මාන්ත ශාලාවට යා යුත්තේ අදුර පහවෙමින් අරුණෝදය උදාවන විටය. ඒ එම කතුන් හඳුනාගැනීම එවිට දුෂ්කර වන බැවිනි. නිෂ්පාදන පරීක්ෂා කරන නිලධාරියා විසින් පහතක් පමණක් භාවිතයෙන් ඒවා පරීක්ෂා කළයුතු වූ අතර ඔහු ඇගේ මුහුණ දෙස බැලුවහොත් ඇ කළ කාර්ය ගැන හැර වෙනත් යමක් පිළිබඳව කතා කළහොත් පළමු වැනි දණ්ඩනයට ඔහු යටතේ විය යුතු ය. මේ දඩය පණ 48 සිට 90 දක්වා විය හැක.

මේ අනුව පුරාතන ඉන්දියා ආර්ථිකය තුළ උසස් කුල කතුන්ගේ ශ්‍රමය ද භාවිතයට ගෙන ඇත්තේ දැඩි නීතීන්ට අනුකූල වෙමිනි. මේ අනුව අතීතයේදී ද දකුණු ආසියාතික කාන්තාවක් ආර්ථිකමය වශයෙන් සිය දායකත්වය සැපයීමට යම්තාක් උත්සාහයක් දරා ඇති බව ඉහත ඓතිහාසික සාක්ෂි මත පදනම්ව කිව හැකිය.

දකුණු ආසියාතික කාන්තාවන්ගේ ආර්ථික දායකත්වය වර්ධනය වීමට බලපෑ හේතු කිහිපයක්

- **කාන්තාවගේ නිදහස සීමා කරමින් පනවා තිබූ විවිධ වාරණ ක්‍රමයෙන් ඉවත් වීම**

කාන්තා දායකත්වයක් නොමැතිව ආර්ථික සංවර්ධනයක් ලබා ගැනීම දුෂ්කර යැයි ලෝක බැංකුවේ කාන්තා ව්‍යවසායකත්වය සහ නීතිය පිළිබඳ 2018 වාර්තාව සඳහන් කරයි. එම වාර්තාව පවසන අන්දමට ලොව පුරා වෙසෙන බිලියන 2.7 ක් වූ කාන්තා පිරිසකට තමතමන් කැමැති අන්දමේ රැකියාවක් තෝරා ගැනීමට හෝ ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීමට හෝ තවම නිදහසක් නැත. විවිධ නීති රීති මගින් ඔවුන්ට එම නිදහස අහිමි කර ඇත.

එහෙත් පසුගිය වසර තුළ රටවල් 67 ක් එවැනි නීති රීති වෙනස් කර කාන්තාවන්ට ව්‍යාපාරවල යෙදීමටත්, කැමැති වෘත්තියක් තෝරා ගැනීමටත් නිදහස උදා කර දී තිබේ. රටවල් 104 ක කාන්තාවන්ට ඉන්ධන, කෘෂි නිෂ්පාදන, ජලසම්පත් ගමනාගමනය සහ කර්මාන්ත නිෂ්පාදන යන ක්ෂේත්‍රයන්හි රැකියා කිරීමේ දී සහ ව්‍යාපාර කටයුතු ආරම්භ කිරීමේදී විවිධ වාර්තා පනවා ඇතැයිද එම වාර්තාව සඳහන් කරයි. කාන්තා ව්‍යවසායකත්වය පිළිබඳ වාර්තාවෙන් හෙළිවන්නේ කාන්තාවගේ නිදහස සීමා කරමින් පනවා තිබූ විවිධ වාරණ ක්‍රමයෙන් ඉවත්වූ බව දකුණු ආසියානු රටවල් මගින් පෙන්වා දිය හැකි ය. මෙය කලාපයේ කාන්තාවන්ගේ ආර්ථික දායකත්වය වර්ධනයකි කිරීමට බලපෑවේ ය. නිදසුන් ලෙස, බංග්ලාදේශය කාන්තාවන් බරවැඩට යොදාගැනීම තහනම් කරන ලදී. එසේම ඇග්ගනිස්ථානය තම නීති රීති රාශියක් හඳුන්වා දෙමින් ව්‍යාපාර ආරම්භ කිරීමේ දී කාන්තාවන් දිරිමත් කිරීම අරඹා තිබේ. එසේම සේවා ආයතනයන්හිදී සිදුවන ලිංගික හිංසන දඬුවම් ලැබිය යුතු වරදක් බවට නීතිගත කර දැඩි දඬුවම් හඳුන්වා දී ඇත

- **සංවිධාන සහ ආයතනික මට්ටමින් කාන්තාවන්ගේ ආර්ථික දායකත්වය වැඩිදියුණු කිරීමට උපකාර කිරීම**

මෙයට නිදසුන් ලෙස, ශ්‍රී ලංකාවේ කාන්තාවන්ට ව්‍යාපාරයක් ඇරඹීමට කිසිදු නීතිමය බාධාවක් නැත. ඇතැම් රටවල කාන්තාවන්ට ව්‍යාපාරයක් ඇරඹීමට සැමියාගේ නිසි අවසරයක් ලබා ගත යුතුය. දැනට ශ්‍රී ලංකාවේ ව්‍යාපාරික ක්ෂේත්‍රයේ 10% කට පමණ කාන්තා ව්‍යාපාරික හිමිකාරිත්වය ඇතැයි කාන්තා ව්‍යාපාරික වෙළෙඳ මණ්ඩලය - උබ්‍යක ප්‍රකාශ කර ඇත. උතුරු නැගෙනහිර කාන්තා වෙළඳ ව්‍යාපාර ආරම්භ කිරීම දැන් වැඩිව තිබේ. එම වාණිජ

මණ්ඩලය පවසන අන්දමට විවිධ ව්‍යවසායන්හි නියුතු සාමාජික කාන්තාවෝ 200 ක් පමණ එහි සාමාජිකත්වය හිමිකර ගෙන සිටිති. කෘෂි නිෂ්පාදන ඇතුළු විවිධ නිෂ්පාදකයන්ට සම්බන්ධ ඔවුන්ට ක්ෂුද්‍ර ණය පහසුකම් සැපයීම, පුහුණු පාඨමාලා සහ වෙළෙඳ ප්‍රදර්ශන අවස්ථා සැපයීම, එම වාණිජ මණ්ඩලයේ කටයුතු අතර මුල්තැනක් ගනී.

ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව පසුගියදා ශ්‍රී ලංකාවේ කාන්තා ව්‍යවසායකත්ව කටයුතු දියුණුව සඳහා ඇමරිකානු ඩොලර් දස ලක්ෂ 12.6 ක ආධාරයක් ලබාදීමට මැදිහත් විය. යුද්ධයෙන් පසු නිදහස් වූ මුලතිව් දිස්ත්‍රික්කයේ කාන්තා ව්‍යවසායක ව්‍යාපෘති කීපයක් ආරම්භ කළ අතර වදරී ප්‍රදේශයේ පාවහන් නිෂ්පාදනය සඳහා ලංකා කාර්මික සංවර්ධන මණ්ඩලය අවශ්‍ය තාක්ෂණික උපදෙස් සපයන ලදී. මේ හැර බෙල්ලන් ඇති කිරීමේ ව්‍යාපාර, සත්ව පාලනය, රසකැවිලි කර්මාන්තය, තල් නිෂ්පාදන සහ පලතුරු යුෂ ඇසුරුම් කිරීමේ නිෂ්පාදන මැන කාලයේ දී එම පළාත්හි ඇරැඹිණ. මේ ඇතැම් ව්‍යාපාර සඳහා විදේශීය ආයතන සමඟ ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය අංශය ද එක්ව අවශ්‍ය ආධාර උපකාර කරනු ලැබේ.

• ශ්‍රම සුක්ෂම කර්මාන්ත සඳහා පිවිසීමට කාන්තාවන්ට ඉඩකඩ ලැබීම

ඇඟලුම් වැනි ශ්‍රම සුක්ෂම අංශ සඳහා ගෝලීය වෙළෙඳපොලට පිවිසීමේ ඇති විවෘතභාවය කලාපයේ කාන්තා සේවා නියුක්තිය කෙරෙහි විශාල බලපෑමක් සිදු කර තිබේ. 2012 ලෝක සංවර්ධන වාර්තාවට අනුව ස්ත්‍රී පුරුෂ සමානාත්මතාවය සහ සංවර්ධනය ජාත්‍යන්තර හා කාන්තා රැකියා සඳහා ඇති විවෘතභාවය අතර දැඩි සම්බන්ධයක් තිබුණි.

ඇඟලුම් අපනයනයෙන් ගෝලීය බලාගාරයක්ව පැවති දකුණු ආසියාවේ එකම රට වන බංග්ලාදේශය තම කාන්තා ශ්‍රම බලකාය සහභාගිත්වය කිසිසේත්ම පහත වැටීමට ඉඩ නොදුන්නේය. චීනයේ ඇඟලුම් මිල 10% කින් වැඩි වීම නිසා ඇගළුම් ක්ෂේත්‍රයේ කාන්තා සේවා නියුක්තිය වර්ධනය විය. පාකිස්ථානය 8% කින් ද, ශ්‍රී ලංකාවේ 7% කින් ද, ඉන්දියාවේ 5% කින්ද, බංග්ලාදේශයේ 4% කින් ද වැඩි විය.

- කාන්තාවන්ට ද බලශක්තිය සඳහා ප්‍රවේශ වීමේ හැකියාව පුළුල් කිරීම.

ග්‍රාමීය විදුලිබල සැපයුම් මගින් පවුල් වල ජීවන තත්ත්වය සහ යහ පැවැත්ම කෙරෙහි බලවත් ධනාත්මක බලපෑම් ඇති කළ හැකි අතර දේශීය ආර්ථික වර්ධනය කෙරෙහි ද ඉන් ධනාත්මක බලපෑමක් ඇති කරයි. බංග්ලාදේශය තුළ විදුලිබල සැපයුම් නොමැති පවුල් ඒකකවල කාන්තා ශ්‍රම සහභාගීත්වය, විදුලි බල සැපයුම ඇති පවුල් ඒකකවලට වඩා 7% කින් ඉහලය. පකිස්ථානයේ මෙම වෙනස 2% කින් වැඩි වීම නිසා කාන්තාවන්ට තවත් ප්‍රතිලාභ ගෙන දේ. ඔවුන්ගේ අධ්‍යයන කටයුතු සඳහා වැය කළ හැකි කාලය මෙමගින් වැඩි වේ ජෛව බලශක්ති රැස්කිරීමේ කාලය ඉතිරිවෙයි. රෝගාතුර වීම නිසා කාන්තාවන්ට අහිමි වන කාලය අඩු වේ.

මීට අමතරව නව ආයෝජන අවස්ථාවන් ඇදගැනීම නිෂ්පාදන හා සේවාවන්හි නව රැකියා අවස්ථා උත්පාදනය කිරීම කාන්තාවන්ට නව රැකියා, හොඳ රැකියා සහ ප්‍රයෝජනවත් රැකියා අවස්ථාවන් ලබා ගැනීමට හැකිවීම යනාදී තවත් බොහෝ හේතූන් මත දකුණු ආසියාතික කාන්තාවන්ගේ ආර්ථික දායකත්වය වර්ධනය වී ඇති බව කිව යුතුය.

දකුණු ආසියානු කාන්තාවන්ගේ ආර්ථික දායකත්වය පිළිබඳ සිදුවී ඇති අධ්‍යයන

- දකුණු ආසියාතික ආර්ථිකය තුළ කාන්තා බලගැන්වීම පිළිබඳ අධ්‍යයන

දසාරති භූයන් (Dasharati Bhuyan) 2006 දී සිදුකරන ලද නව දිල්ලියේ කාන්තාවන් සවිබලගැන්වීම් (Women Empowerment(New Dehli) නම් වූ අධ්‍යයනය මගින් කාන්තාවන් සමාජ හා ආර්ථිකමය වශයෙන් සවි බලගැන්වීමේ සංකල්පය නිර්වචනය කොට ඇත. මෙහිදී ඒ සඳහා නිශ්චිත ක්‍රමයක් තිබිය යුතු බව ඔහු හඳුනා ගනියි. කාන්තාවන් සවිබල ගැන්වීම තුළ ඔවුනට දියුණු වීමට පවතින ගැටළු සහ බාධක දුරැලීමට හැකිවන බව ඔහුගේ අදහසයි. ඔවුන් සමාජ ආර්ථික සහ දේශපාලන වශයෙන් සවිබල ගැන්වීම පුළුල් ක්‍රියාදාමයක් වන බව ඔහු දක්වයි. ගෝලීය ක්‍රියාවලිය තුළ කාන්තාවන්ට ලබා දෙන අයිතිවාසිකම් ඔවුන්ව බලගැන්වීමේ අවශ්‍යතාවය අවධාරණය කරන බව ඔහු දක්වා ඇත. කෙසේනමුත්

දකුණු ආසියානු කලාපයේ කාන්තාව සවිබලගැන්වීම පිළිබඳව මොහු සාකච්ඡා කරන්නේ ඉන්දියානු කාන්තාවන් ඇසුරින් පමණි. දකුණු ආසියානු කලාපයේ පවත්නා ජිනෘ මූලිකත්වය සහ සංස්කෘතික සාධක මත කාන්තාව ආර්ථිකමය වශයෙන් සවිබල ගැන්වීමට ඇති අවස්ථා සීමා කොට ඇති බව මොහු දක්වයි. ඔහු මෙම අධ්‍යයනය මගින් දැක්වූ පුළුල් විග්‍රහය හේතුවෙන් කාන්තාවන් ආර්ථිකමය වශයෙන් සහභාගී වීමේ ප්‍රවණතාවය වර්ධනය කිවීමේ අවශ්‍යතාවය දැඩි සේ මතු කළ බව දක්වා ඇත (Ali Abbas 2019)

- දකුණු ආසියාතික කාන්තාවන්ට ආර්ථික දායකත්වය ලබාදීමේ දී මුහුණ පෑමට වන ගැටලු පිළිබඳ අධ්‍යයන

ජැකී වෙස්ට් (Jackie West) හා සොෆී ෆිල්ග්‍රිම් (Sophie Pilgrim) 1995 දී සිදුකරන ලද දකුණු ආසියානු කාන්තාවන් රැකියා නියුක්තිය: සංක්‍රමණය, ජනවාර්ගික සම්භවය සහ දේශීය ආර්ථිකයේ බලපෑම් (South Asian women in employment: The impact of migration" ethnic origin and the local economy) මෙමගින් දකුණු ආසියානු කලාපයේ සිට වෙනත් රටවල්ට සංක්‍රමණය වන කාන්තාවන් නිරත වන රැකියා හා එම රැකියා තුළ කාන්තාවන් මුහුණ දෙන ගැටලු හා තත්ත්වයන් පිළිබඳව අවධාරණය කොට ඇත විශේෂයෙන්ම මෙහිදී බ්‍රිතාන්‍ය තුළ වෙසෙන බංග්ලාදේශ ජාතික පාකිස්තානු ජාතික සික් ජාතිකය ගුජරාට් ජාතික කාන්තාවන් දෙස අවධානය යොමු කරමින් ඔවුන්ගේ රැකියා සහ ශ්‍රම වෙළෙඳපොළ තුළ තත්වය පිළිබඳව දත්ත ද ඉදිරිපත් කොට ඇත මේ තුළ ඔහු අවධාරණය කරන්නේ අනාගතයේ දී මෙකී කාන්තාවන්ට රැකියා වෙළඳපොළ තුළ විවිධ ගැටලුවලට මුහුණ පෑමට සිදුවන බවය විශේෂයෙන්ම ජාතිවාදය මත පැනනැගුණු ගැටළු සඳහා මොවුන්ට මුහුණපෑමට සිදුවන බව ඔහු දක්වයි (West & Pilgrim 1995)

ස්ට්‍රාවන් අදිකාරම් හා කෙලාසපති විසින් 2015 දී සිදුකරන ලද දකුණු ආසියාවේ ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය (තුළ) සමානාත්මතාවය: ගැටලු, බලාපොරොත්තු සහ මාර්ග (Gender Inequality in South Asia: Problems,Prospects and Pathway) නම් වූ අධ්‍යයනය මගින් දකුණු ආසියාවේ විවිධ අංශවල ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය පිළිබඳව සාකච්ඡා කොට ඇත ඉන් ආර්ථික අංශ තුළ ද පවතින ස්ත්‍රී පුරුෂ සමානාත්මතාවය පිළිබඳ ගැටලු පිළිබඳවසාකච්ඡා කොට ඇත.

මෙමගින් ජාතික හා ප්‍රාදේශීය ශ්‍රම වෙළඳපොලවල්, ජාතික ව්‍යවස්ථාදායක රාමු සහ සමාගම් සහ සංවිධාන තුළ සමානකම් සහ අසමානකම් පරීක්ෂා කරන අතර කාන්තාවන් විෂමජාතික කණ්ඩායමක් ලෙස මෙම ආයතනවල සලකන බව පිළිගනී. තවද, ඉන්දියාව, ශ්‍රී ලංකාව සහ පකිස්ථානය නියෝජනය කරමින් මෙහි තොරතුරු රැගෙන ඇත (Strachan & Adikaram, Kailasapathy, 2015).

- **ආර්ථිකයේ අංශ සඳහා දකුණු ආසියානු කාන්තාවන්ගේ දායකත්වය පිළිබඳ අධ්‍යයන**

හස්වතී හට්ටාචාර්‍ය (Bhaswati Bhattacharya) හා මුන්මුන් ගොෂ් (Munmun Ghosh) 2009 දී සිදුකරන ලද කෘෂිකර්මාන්තයේ තිරසාර සංවර්ධනය සඳහා දකුණු ආසියානු ග්‍රාමීය කාන්තාවන්ගේ සහභාගීත්වය විශ්ලේෂණය (Participation analysis of south Asian rural women towards sustainable development in agriculture) නම් වූ අධ්‍යයනය මගින් දක්වා ඇත්තේ සාක් සංවිධානය ප්‍රමුඛ රටවල් පහක් වන බංග්ලාදේශය, ඉන්දියාව, නේපාලය, පකිස්ථානය සහ ශ්‍රී ලංකාව තුළ කෘෂිකර්මාන්තය සඳහා කාන්තාවන් සහභාගී වීමේ ප්‍රවණතාවයයි.

මෙහිදී දකුණු ආසියාවේ කෘෂිකාර්මික කාන්තා ජනගහන අනුපාතය (WPR) විශ්ලේෂණය කෙරේ. සාර්ක් රටවල ආර්ථික වශයෙන් ක්‍රියාකාරී කාන්තා කෘෂිකාර්මික ජනගහනය දුරාවලියක් ලෙස මෙහිදී සලකා බලා ඇති. එසේම සාක්ෂරතාව ඉහළ නැංවීමේදී කාන්තා කෘෂිකාර්මික ජනගහනය කෙරෙහි ඇති කරන බලපෑම අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා විශ්ලේෂණයක් ද සිදු කර ඇත (Bhattacharya & Ghosh, 2009)

- **දකුණු ආසියානු කාන්තාවන්ට ආර්ථික දායකත්වයට ඇති අවස්ථා පිළිබඳ අධ්‍යයන**

චැරිටි ට්‍රොයර් මුචර් (Charity Troyer Moore) හා වෙස්ටල් මැකින්ටයර් (Vestal McIntyre) 2017 දී සිදුකරන ලද කාන්තාවන්ගේ ආර්ථික අවස්ථා: දකුණු ආසියානු රටවලට එකිනෙකාගෙන් ඉගෙනගත හැක්කේ මොනවාද? යන අධ්‍යයනය මගින් දකුණු ආසියානු රටවල කාන්තාවන් ආර්ථික දායකත්වයේ අඩුපාඩු මෙන් ම

නව ප්‍රවණතා ද දක්වා ඇත. උදාහරණයක් වශයෙන්, ඉන්දියාවේ කරන ලද අධ්‍යයනයකින් හෙළි වූයේ ඇමතුම් මධ්‍යස්ථාන තුළ රැකියා ලබා ගත හැකි වීම නිසා ගැහැනු ළමයින් වසර ගණනක් පාසැලේ ගත කිරීමට හා විවාහය සහ දරුවන් ලැබීම ප්‍රමාද කිරීමට හේතු වූ බවය. බංග්ලාදේශයේ කරන ලද අධ්‍යයනයකින් ඇඟලුම් කර්මාන්තයේ රැකියා ලැබීමෙන් සමාන ප්‍රතිඵල ලැබුණි. පවුල් ජීවිතය ප්‍රමාද කිරීමෙන් එහි ප්‍රතිලාභ ලැබේ: පසු කලෙක විවාහ වන විට කාන්තාවන්ට ගෘහස්ථ හිංසනයට මුහුණ පෑමට සිදු නොවන අතර පසුව දරුවන් ලැබීමේදී සෞඛ්‍ය අවදානම අඩු වේ. ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය තුළ ගැහැණු උපයන්තෙකු සිටින පවුල් දරුවන් සඳහා වැඩිපුර ආයෝජනය කරන බව දක්වා ඇත (Moore McIntyre 2017).

මේ අයුරින් දකුණු ආසියාතික රටවල කාන්තා ආර්ථික දායකත්වය පිළිබඳ අධ්‍යයන දැක්විය හැකි ය.

2. වත්මන් දකුණු ආසියානු රටවල් කිහිපයක කාන්තාවන්ගේ ආර්ථික දායකත්වය

මෙහිදී කලාපයේ කාන්තා ආර්ථික දායකත්වය පහල රටවල් ද්විත්වයක් වන ඉන්දියාව හා ශ්‍රී ලංකාව යන රටවල් ද, කලාපයේ කාන්තා ආර්ථික දායකත්වය ඉහලම රටවල් ද්විත්වය වන නේපාලය හා භූතානය යන රටවල් ද ඇසුරු කොටගනිමින් මේ පිළිබඳව විමසා බැලීම සිදු කෙරෙන බව මූලිකවම සඳහන් කළ යුතු ය.

2.1 ඉන්දියානු කාන්තාවන්ගේ ආර්ථික දායකත්වය

ඉන්දියාව ගෝලීය ආර්ථිකයේ බලවතෙකි. ඉන්දියාව ලොව විශාලතම ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සහ වේගයෙන් වර්ධනය වන ආර්ථිකයක් වන අතර විවිධ සමාජ ආර්ථික පසුබිම් වලින් හා සංස්කෘතීන්ගෙන් යුත් බිලියන 1.2 ක ජනතාවක් වාසය කරයි. දරිද්‍රතාවය අවම කිරීම, අධ්‍යාපනය සහ ාෂඪ රෝගය තුරන් කිරීම අතින් රට හොඳ දියුණුවක් ලබා ඇති නමුත් අසමානතාවය වැඩි වීම සාගින්න, මාතෘ මරණ වර්ධනය වීම ජලය සහ සනීපාරක්ෂාව සඳහා අවම ප්‍රවේශයක් තිබීම ඉන්දියාවේ දැකිය හැක. මෙහි ශ්‍රම වෙළඳපොල තුළ කාන්තා සහභාගීත්වය බෙහෙවින්ම අඩු වන අතර පසුගිය වසර කිහිපය තුළ දැවැන්ති කාන්තා ශ්‍රම බලකායද පහත වැටෙමින් තිබේ. ස්ත්‍රී ශ්‍රම බලකා අනුපාතය 0.36 ක් පමණි. කාන්තාවන්ගේ වැඩ වර්ග කිරීම ,

පීතෘමූලිකත්වය ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය පිළිබඳ සම්මතයන් සහ කාන්තාවන් රැකවරණය පිළිබඳ ගැටළු හා අදාළ වැටුප් සහිත වැඩවල යෙදීමට දැනුමක් නොමැතිකම නිසා මෙම තත්වය තවත් උග්‍ර වේ (Womens Economic Empowerment in India, no year).

ඉන්දියාව පුරාම විශාල සමාජ බෙදීම් පවතින අතර සෞඛ්‍ය, ආර්ථිකය අධ්‍යාපනය, සාක්ෂරතාවය ඇතුළු බෙහෝ අංශවල ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජ අසමානතාවය බහුලව දක්නට ලැබේ. කාන්තාවන්ගේ අයිතිවාසිකම් ඉහළ නැංවීම සඳහා ජාතික හා ජාත්‍යන්තර රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සහ සිවිල් සමාජ ක්‍රියාකාරීන් කිහිප දෙනෙකු කටයුතු කරමින් සිටින නමුත් කාන්තාවන් ඉලක්ක කරගත් සංවිධාන ප්‍රතිශතය ඉතා අඩු ය. එරට කාන්තාවන් සවිබල ගැන්වීම සඳහා ඇති ප්‍රතිපත්ති බෙහෙවින් සීමා වී ඇත කෙසේ වෙතත්, කාන්තා සවිබල ගැන්වීම වැඩි කිරීම සඳහා රජයේ වැඩසටහන් කිහිපයක් හැරුණු විට, කාන්තා අයිතිවාසිකම් සහ වැඩකටයුතු පිළිබඳ පර්යේෂණ සහ මාර්ගෝපදේශන මේ වන විට එරට ඉහළ යමින් පවතින අන්දමක් දැකිය හැකිය.

ඉන්දියාවේ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය 7% ට වඩා ඉහළ මට්ටමක පවත්වා ගනිමින් 2017 දී ලොව වේගයෙන් වර්ධනය වන ප්‍රධාන ආර්ථිකය ලෙස ඉන්දීය ආර්ථිකය හඳුනා ගන්නා ලදී. ඉන්දියාවේ කාන්තාවන් සඳහා, 2017 වසර තවත් හේතුවක් නිසා වැදගත් විය එනම් නිදහසින් පසු ඉන්දියාවේ කාන්තා ශ්‍රම බලකා සහභාගීත්ව අනුපාතය අවම මට්ටමකට පහත වැටුණු වසර වීම හේතුවෙනි. ලෝක බැංකුව 2017 දී සඳහන් කරන්නේ ගෝලීය වශයෙන් පහළම කැකිෂයා - ශ්‍රම බලකා සහභාගීත්ව අනුපාතය ඇති රටවල් අතර ඉන්දියාව සිටින බවය (Prabhu & Singh, no year).

මෙය හදිසියේ සිදු වූවක් නොවේ. පසුගිය දශක හත තුළ එරට ශ්‍රම බලකායේ කාන්තාවන්ගේ සහභාගීත්වයේ අඛණ්ඩ අඩුවීමක් පෙන්නුම් කර ඇත. 1972-73 දී එරට ශ්‍රම බලකා සහභාගීත්ව අනුපාතය 33% දක්වා ඉහළ ගිය අතර 1999-00 දක්වා එය 26% දක්වා පහත වැටීමක් පෙන්නුම් කළේය. 2017-18 දී 17.5% ක් සනිටුහන් වූ අතර එය ඉතිහාසයේ අඩුම අගයයි. දැනට පවතින ඇස්තමේන්තුවලට අනුව, ඉන්දියාවේ කාන්තා සහභාගීත්ව අනුපාතය 24% ක් වුවද එය අනෙකුත් සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල් හා ගත් කළ අවම අගයකි . පසුගිය වසර කිහිපය තුළ

බොහෝ කාන්තාවන් ශ්‍රම වෙළඳපොලෙන් ඉවත් වී ඇත, නැතහොත් සමාජ ප්‍රතිලාභ නොමැතිව සහ විශාල වැටුප් වෙනස්කම් වලින් අඩු වැටුප් සහිත රැකියා වල නිරත වෙති. නිදසුන් ලෙස, රටේ අනෙකුත් අංශ සමඟ සංසන්දනය කිරීමේදී මෙන්ම අනෙකුත් රටවල නියෝජනය වන අංශ හා සසඳන විට මෙරට තොරතුරු තාක්ෂණ අංශය සඳහා කාන්තා සහභාගීත්වය ඉහළ ය. 1990 ගණන් වල සිට ඉංජිනේරු අධ්‍යාපනයට කාන්තාවන්ගේ සහභාගීත්වය ඉහළ යාම සහ පෞද්ගලික ඉංජිනේරු විද්‍යාල වර්ධනය වීම එරට තොරතුරු තාක්ෂණ කර්මාන්තයේ වර්ධනයකට හේතු විය.

මෙම කර්මාන්තය 2011-2012 තුළ රැකියා 230,000 ක් ද 2017-2018 දී 105,000 ක් ද එකතු කර ඇත කෙසේ වෙතත්, තොරතුරු තාක්ෂණ සේවාවන්හි ප්‍රාග්ධනය 2017-2018 වර්ෂයේදී 27.25% කින් වර්ධනය වී තිබේ. තවද, 2013 දී ආර්ථිකයේ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් 6.4% සිට 2017 දී 6.9% දක්වා වර්ධනය විය. තොරතුරු තාක්ෂණ කර්මාන්තයෙන් මෙරට ලබන ආදායම 2013 සහ 2018 ලෝක බැංකු සංඛ්‍යාලේඛනවලට අනුව 9.5% කින් වර්ධනය වී තිබේ.

ඉන්දියානු කාන්තාවන්ගෙන් බහුතරයක් අවිධිමත් අංශයේ සීමිත සමාජ ආරක්ෂක හා අඩු වැටුප් සහිත රැකියා වල නියුතු අය වෙති. ලොව ඕනෑම ජාතියකට වඩා කාන්තාවන්ට ආර්ථික වශයෙන් සහභාගී වීමේ වැඩි වාසියක් ඉන්දියාවෙන් ලැබෙන බව එම රජය පිළිගනී. මෑතකදී, ඉන්දියානු රජය විසින් ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය සැලකිල්ලට ගත් ආර්ථික ප්‍රතිසංස්කරණ හඳුන්වා දුන් අතර ඉන් එරට කාන්තාවන්ට ආර්ථිකයට දායක වීමට සහයක් ලැබිණි. (රජය විසින් පුරුෂයින්ට හා කාන්තාවන්ට සමාන වැටුප් ලබා දීම අවශ්‍ය බවත්, වැඩබිම්වල කාන්තාවන්ගේ ළමුන් සුරැකීමට විධිවිධානත් ඇතුළත්කර පුළුල් සේවක ආරක්ෂණ වැඩසටහනක් දියත් කළේ ය.)

ඉන්දියානු ආර්ථිකයේ වර්ධනය සඳහා කාන්තාවන් වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කර ඇත. දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් දළ වශයෙන් 17-18% ක් පමණ කාන්තාවන් දායක වන බව ගණන් බලා ඇත. කෘෂිකර්මාන්තය හා කිරි ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන කර්මාන්ත හේතුවෙන් ඔවුන් ශක්තිමත්ව සිටියද, ඉන්දියාවේ වේගවත් නාගරීකරණය තවමත් වැඩිපුර කාන්තාවන් ශ්‍රම බලකායට බැඳීමට උනන්දු කර නැත. දැනට

ලෝකයේ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයට කාන්තා දායකත්වය අඩුම රටක් ලෙස ඉන්දියාව දැක්විය හැක.

කෙසේවෙතත් විධිමත් ආර්ථිකය තුළ පිරිමින් හා සමාන අනුපාතයකින් කාන්තාවන් නියෝජනය කරන්නේ නම් ඉන්දියානු ආර්ථිකය 2025 වන විට 60% ක් දක්වා වර්ධනය විය හැකි බවට ගණන් බලා ඇත මේ අයුරින් ඉන්දීය ආර්ථිකය තුළ කාන්තා දායකත්වය පිළිබඳ තත්වය දැක්විය හැක.

2.1.1. ඉන්දීය කාන්තාවන් ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක වන අංශ කිහිපයක්

2.1.1.1. කෘෂිකර්මාන්තය

ඉන්දියාවේ කෘෂිකාර්මික සශ්‍රීකත්වයට බැඳී ඇති ජාතික සම්ප්‍රදායක් ඇත. උතුරේ ඉන්දු නිම්නය සහ බ්‍රහ්මපුත්‍ර කලාපය හා ගංගා නිම්නයෙන් සමන්විත කෘෂිකාර්මික ප්‍රදේශ මෙරට වේ. 2011 ලෝක බැංකු දත්ත මත පදනම්ව කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනය හරහා සපුරා ඇත්තේ ඉන්දියාවේ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් 17.5% ක් පමණි. එය රටේ බහුතරයක් සඳහා ජීවන මාර්ග වී ඇත ග්‍රාමීය ඉන්දියාවේ වෙසෙන බිලියන 1.1 ක ජනතාවගෙන් 72% කගේ ජීවන වෘත්තියද මෙය වේ. නිදසුන් ලෙස ඉන්දියාවේ හිමාවල් ප්‍රදේශ් ප්‍රාන්තයේ කුලු නගරය ආසන්නයේ පිහිටි එළවළු බිම්වල ගොවීන් සිය වගා කටයුතු සිදු කරනු ලැබේ. පෙරදී මෙම ප්‍රදේශය ඉහළ වටිනාකමකින් යුත් ඇපල් නිෂ්පාදනය කරන ප්‍රදේශයක් වූ නමුත් පසුගිය දශක කිහිපය තුළ උෂ්ණත්වය ඉහළ යාම හේතුවෙන් ඇපල් නිෂ්පාදකයින්ට තම අස්වැන්න අතහැර දැමීමට සිදු විය. එබැවින් මෙම ගොවීන් එළවළු නිෂ්පාදනයට මාරුවිය. මේ නිසා ඔවුනගේ ආදායම් හා ජීවනෝපාය මාර්ග විශාල වශයෙන් වර්ධනය වී ඇත (Women in agriculture in India, 2021).

ඉන්දියාවේ කෘෂිකර්මාන්තය සම්ප්‍රදාය, සමාජ සම්බන්ධතා සහ ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය පිළිබඳ භූමිකාවන් අර්ථ දක්වයි. සාම්ප්‍රදායික කෘෂිකාර්මික ක්‍රම හරහා කෘෂිකාර්මික අංශයේ කාන්තාවන් නියෝජනය කරන්නේ ඉතා වැදගත් ජන විකාශන සමූහයකි. ආර්ථික ස්වාධීනත්වය, තීරණ ගැනීමේ හැකියාව, සහ අධ්‍යාපනය හා සෞඛ්‍ය සේවාවන්ට ප්‍රවේශ වීමට නොහැකියාව වැනි ගැටලු සමඟ කෘෂිකර්මාන්තය සෘජුවම බැඳී ඇති අතර දුප්පත්කම සහ කොන්

කිරීම වැනි බාහිර ගැටළු ද මොවුන්ට ඇති වී තිබීම ස්ත්‍රී - පුරුෂ සමාජ අසමානතාවයේ සංකීර්ණ බව විදහා දක්වයි.

ඇස්තමේන්තුගත කර ඇති පරිදි කෘෂිකර්මාන්තයේ නියැලෙන ඉන්දියානු කාන්තාවන්ගෙන් 52%-75% ක් පමණ නූගත් වන අතර එමඟින් කාන්තාවන්ට පුහුණු ශ්‍රමික අංශවලට සහභාගී වීම වළක්වයි. මොවුන්ගේ සෑම ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම සාමාන්‍යයෙන් ස්ත්‍රී පුරුෂ වැටුප් විෂමතාවක් පවතින අතර පිරිමින්ගේ වැටුපෙන් කාන්තාවන් උපයන්නේ 70% ක් පමණ (එම). ඊට අමතරව බොහෝ කාන්තාවන් වැටුප් රහිත යැපුම් ශ්‍රමය ලෙස කෘෂිකාර්මික වැඩ සඳහා සහභාගී වෙති.

කෘෂිකාර්මික වෙළඳපොළේ වර්ධනය හා ස්ථායීතාව මත යැපීම, රැකියා සංවලනය හා අධ්‍යාපනයේ හිඟකම හේතුවෙන් ඉන්දියාවේ බහුතරයක් කාන්තාවන් අවදානමට ලක් වේ.

2018 දී ඉන්දියානු රජය සිදු කළ ආර්ථික සමීක්ෂණයේදී කෘෂිකාර්මික අංශය ස්ත්‍රීකරණයට භාජනය වන බව සඳහන් කළ අතර මෙම යෙදුම භාවිතා කරන කාන්තාවන් විශාල සංඛ්‍යාවක් ව්‍යවසායකයින්, වගා කරන්නන් සහ කම්කරුවන් වශයෙන් කෙතරම් වැඩි වැඩියෙන් සිය භූමිකාවන් භාර ගනිමින් සිටිනවාද යන්න දැක්වේ. මේ වන විට ඉන්දියාවේ ආර්ථික වශයෙන් ක්‍රියාකාරී කාන්තාවන්ගෙන් 80% ක් කෘෂිකාර්මික අංශයේ සේවය කරන අතර එයට ස්වයං රැකියා කරන ගොවීන්ගෙන් 48% ක් සහ කෘෂිකාර්මික ශ්‍රම බලකායෙන් 33% ක් ඇතුළත්ය (එම). පසුගිය දශකය තුළ බොහෝ ගෝලීය ආර්ථිකයන් ද ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහතික කිරීම සහ දේශීය කෘෂි ජෛව විවිධත්වය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා කාන්තාවන් ඉටු කරන තීරණාත්මක කාර්යභාරය පිළිගෙන තිබේ.

මෑත වසර කිහිපය තුළදී තත්ත්වය යහපත් වූවත්, මෙම අංශයේ කාන්තාවන්ගේ ජයග්‍රහණය සඳහා සහයෝගය අවශ්‍ය අංශ කිහිපයක් තිබේ.

ඉන්දියාවේ කාන්තා කෘෂි ව්‍යවසායිකාවන් මුහුණ දෙන අභියෝග රැසකි. කෘෂිකර්මාන්තය සහ ඒ ආශ්‍රිත අංශවල ස්වයං රැකියා කරන ව්‍යවසායකයින් ලෙස 25% ක් පමණ කාන්තාවන් සහභාගී වුවද, බොහෝදුරට ඔවුන් ගොවීන් ලෙස නොසැලකීම කණගාටුවට කරුණකි. බොහෝවිට ඉන්දියාව තුළ කාන්තාවන්ට තමන් වගා කරන ඉඩම පවා අයිති නැති විය. ඉන්දියානු මානව සංවර්ධන

සමීක්ෂණයට අනුව, රටේ කෘෂිකාර්මික ඉඩම් වලින් 83% ක්ම පුරුෂයින් විසින් උරුම කරගෙන තිබේ.

මෑත වසර කිහිපය තුළදී කෘෂිකර්මාන්තය, ව්‍යාපාර, ව්‍යවසායකත්වය සහ නිපුණතා සංවර්ධනයේ විවිධ අංශ පිළිබඳව පුහුණුව ලබා ගැනීම සඳහා කාන්තාවන් එක් කර ගැනීම අරමුණු කරගත් මහිලා කිසාන් ශක්තිකරණ පර්යේෂණ (එණිෂ) සහ දීන්දයාල් අන්‍යෝදය යෝජනා-ජාතික ග්‍රාමීය ජීවනෝපාය මෙහෙවර වැනි වැඩසටහන් ඉන්දියානු රජය විසින් මෑතක සිට ආරම්භ කර ඇත. කාන්තාවන් ඉලක්ක කරගත් පුහුණු වැඩසටහන් ද කෘෂි ආර්ථික අංශය හඳුන්වා දී ඇත.

2.1.1.2. ස්වයං රැකියා අංශය

1993 - 1994 සහ 2017 - 2018 කාලය තුළ කෘෂිකර්මාන්තයේ රැකියාවල නියුතු ග්‍රාමීය කාන්තා ශ්‍රමිකයින්ගේ ප්‍රතිශතය 13% කින් අඩු විය. අනෙක් පැත්තෙන්, කෘෂිකාර්මික නොවන අංශයේ රැකියා මඟින් 2009 - 2010 හැර මේ වන විට ඉන්දියාවේ ග්‍රාමීය කාන්තා ශ්‍රම බලකාය වැඩිවීමේ ප්‍රවණතාවක් පෙන්නුම් කරයි. ඉන්දියාවේ නාගරික ප්‍රදේශවල, 1993 - 1994 සහ 2017 - 2018 කාලය තුළ කෘෂිකාර්මික සහ කෘෂිකාර්මික නොවන රැකියාවල පිළිවෙලින් 6 % සහ 5 % කින් කාන්තා ශ්‍රම බලකාය පහල යෑමක් සිදුව ඇත.

2.1.1.3. අවිධිමත් අංශය

ගෝලීය වශයෙන් ගත් කළ , ජනගහනයෙන් බිලියන දෙකක් වයස අවුරුදු 15 ට අඩු අවිධිමත් ආර්ථිකය තුළ නිරත පිරිස් ය ඔවුන් ඒ තුළ වසරක් හෝ ඊට වැඩි කාලයක් සේවය කරයි ලොව රැකියා අංශවලින් 61.2% ක් මෙම අංශය නියෝජනය කරයි. ඉන්දියාවේ අවිධිමත් අංශයේ නිරත කාන්තා සේවකයින්ගේ ප්‍රතිශතය පිරිමින් හා සසඳන විට වැඩිය. ජාත්‍යන්තරය කමිකරු සංවිධානයේ 2018 - ILO වාර්තාවේ සටහන්වලට අනුව මෙම අවිධිමත් රැකියාවල නිරත පිරිස කලින් කලට වෙනස් අගයන් ගනී . අවිධිමත් අංශයට යොමු වීම නිසා මෙරට කාන්තාවන් ද්විතියික අධ්‍යාපනයට පිවිසීමට ඇති ඉඩකඩ අඩුය.

දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ඉහළ යාම සහ ඉන්දියානු ආර්ථිකයේ ව්‍යුහාත්මක වෙනස්කම් සිදු වුවද, ඉන්දියාවේ කාන්තා රැකියාවල ප්‍රමාණාත්මක හෝ ගුණාත්මක දියුණුවක් නොමැත.

සංඛ්‍යාත්මකව ගත් කල, එරට කාන්තා ශ්‍රම සැපයුම පහත වැටී ඇත. කාන්තා ශ්‍රම බලකායේ අඩුවීම බොහෝ දුරට ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවලින් වාර්තා වන අතර වයස අවුරුදු 15 - 29 අතර වයස් කාණ්ඩවල කාන්තාවන් අතරින් මෙව වැඩිපුර වාර්තා වී ඇත. නමුත් ඉන්දියාවේ කෘෂිකර්මාන්තය තවමත් කාන්තා ශ්‍රමය වැඩි වශයෙන් පවත්නා අංශය ලෙස දැක්විය හැකි ය. වෙළඳාම, ප්‍රවාහන හා වෙනත් සේවාවන්හි රැයාවන්ට ද මේ වන විට වැඩි වැඩියෙන් කාන්තාවන් සහභාගී වීම දක්නට ලැබෙන හෙයින් එය ඉන්දිය ආර්ථිකයට යහපතක් වනු ඇත (එම).

ඉන්දියාවේ කාන්තාවන්ගේ ශ්‍රමයේ ගුණාත්මකභාවය දුර්වල බවට අධ්‍යයන මඟින් සොයාගෙන ඇත. කෘෂිකාර්මික අංශයේ ශ්‍රම බලකාය වැටුප් කම්කරුවන් ලෙස සංකේන්ද්‍රනය කිරීම, අඩු වැටුප්, විශාල පරිමාණයේ අවිධිමත් රැකියා, සාක්ෂරතා මට්ටම් සහ බොහෝ ස්වයං රැකියාවල නියුක්ත කාන්තාවන් වැටුප් රහිත ශ්‍රමිකයින් වීම ශ්‍රම වෙළඳපොළ කාන්තාවන්ට අවාසි සහගත වීම සහ ආර්ථික විෂමතාවය මෙයට හේතු වේ. රටක ආර්ථික දියුණුව රඳා පවතින්නේ කාන්තාවන්ගේ ශ්‍රම සහභාගීත්වය මතය. ඊට අමතරව, ජන විකාශන ලාභාංශයේ ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීම සහ ආර්ථික සවිබල ගැන්වීම සඳහා කාන්තාවන් ශ්‍රම වෙළඳපොළට සහභාගී වීම වැදගත් වේ.

කාන්තා ශ්‍රම සැපයුම වැඩි දියුණු කිරීමට ප්‍රමාණවත් පියවර නොගන්නේ නම්, කාන්තාවන්ගෙන් විශාල ප්‍රමාණයක් රැකියා බලකායෙන් බැහැරව සිටීමේ හැකියාවක් පවතින අතර මෙය ඉන්දියාව තුළ දැකිය හැකි තත්වයයි. ග්‍රාමීය හා නාගරික කාන්තාවන් අතර රැකියා වියුක්තිය වර්ධනය වීම පිළිබඳ ගැටලුව විසඳීමට ඉන්දියාව මූලික පියවර ගැනීම අවශ්‍යය. ඉන්දියාවේ කාන්තා ශ්‍රම බලකා සහභාගීත්ව අනුපාතයේ වර්ධනය උත්තේජනය කිරීම සහ දිගුකාලීන ආර්ථික වර්ධනයක් පවත්වා ගැනීම සඳහා නිෂ්පාදන අංශයේ රැකියා ඉලක්ක කරගත් සංවර්ධන උපාය මාර්ගයක් අවශ්‍ය වේ.

ඉන්දියාවේ ද්විතියික පාසල් අධ්‍යාපනයෙන් ඔබ්බට වූ අධ්‍යාපනය කුසලතා, පුහුණුව හා සංවර්ධනය සමඟ ප්‍රවර්ධනය කළ යුතු අතර එමඟින් කාන්තාවන්ගේ වෘත්තීය තෝරා ගැනීම් ඉහළ නංවන අතර කාන්තා ශ්‍රමයේ ගුණාත්මකභාවයද වැඩිදියුණු කළ හැකිය. මෙරට ළමා රැකවරණය, ප්‍රවාහන, ජලය සහ සනීපාරක්ෂාව

වැනි මූලික යටිතල පහසුකම් සඳහා ආයෝජනය කිරීමෙන් ගෙවන වැඩ සඳහා ඇති කාලය වැඩි කිරීමෙන් කාන්තා ශ්‍රම සැපයුම ඉහළ නැංවීමට හැක. ඒ සියල්ලටම වඩා, පවුල හැර ආර්ථිකයේ තම ශ්‍රමයේ වැදගත්කම පිළිබඳව කාන්තාවන් අතර දැනුවත් කිරීමක් ඇති කළ යුතුය. ගෘහස්ත වැඩවල ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය බිඳ දැමීම සඳහා ද උත්සාහයන් අවශ්‍ය වේ. ඉන්දියාවේ කොවිඩ් -19 තත්වය හේතුවෙන් ඵරට දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ වර්ධනය වර්තමානයේ පසුබෑමට ලක්ව ඇත රටේ වැඩිවෙමින් පවතින රැකියා වියුක්තිය හේතුවෙන් කාන්තාවන්ගේ ශ්‍රම සැපයුම ඉහළ යාම ඵරට කාන්තාවන්ට ආර්ථික අසහනයක් ද ඇති කොට ඇති බවට මාධ්‍ය වාර්තා කොට ඇත.

2.2. ශ්‍රී ලාංකීය කාන්තාවන්ගේ ආර්ථික දායකත්වය

ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනයෙහිලා කාන්තාවන්ගේ දායකත්වය කැපී පෙනේ. මෙයට වසර ගණනාවකට පෙර අප රටේ විධිමත් අංශයේ රැකියා සහ වෘත්තීමය අවස්ථා හිමිව පැවතියේ පිරිමි පාර්ශවයට පමණි. නමුත් මේ වන විට ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ බොහෝ ක්ෂේත්‍රවල කාන්තා නියෝජනය කැපී පෙනෙන මට්ටමකට පිවිස ඇත. ලංකාවේ ගුරු වෘත්තිය, හෙද සේවය වැනි බොහෝ වෘත්තීන්වල බහුලව යෙදී සිටින්නේ කාන්තාවන්ය. එමෙන්ම ලංකාවේ කාන්තාවන්ට සිදු කිරීමට අපහසු යැයි බොහෝ දෙනා පවසන වරාය ගුවන් හා ප්‍රවාහන ක්ෂේත්‍රයේ ද රැකියාවන් සඳහා කාන්තාවන් මෙම දශකය තුළ යොමු වී ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත ආර්ථිකයේ ස්වරූපය පුළුල් වපසරියක විහිදී ඇති නමුත් පසුගිය වසර හය හතක කාලය දෙස බලන විට, ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකය එතරම් සුභදායී නොවුණු ආකාරයක් දක්නට ලැබුණි. 2013 ට පසු කාලය ලංකාවේ ආර්ථිකය දිගින් දිගටම පහළ බැස තිබුණු ආකාරයක් දක්නට ලැබුණි. 2013 වර්ෂයේ 3.4% වන ආර්ථික වර්ධන වේගය, 2015 වන විට 4.5% ක සීමිත වර්ධනයක් පෙන්නුම් කෙරිණි.

2019 වන විට එම ආර්ථික වර්ධන වේගය 2.3% දක්වා පහළ ගොස් 2020 වන විට 1.9% ක් දක්වා තවත් පහළට ගමන් කරන්නට විය. සමස්ත ආර්ථිකයේ ක්‍රියාකාරීත්වය දෙස බලන විට 2019 ට පෙර අපේ රටේ පැවති දේශපාලන අස්ථාවරත්වය සහ ආර්ථික

කළමනාකරණය තුළ තිබුණු ගැටලු නිසා ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකය දිගින් දිගටම පහල වැටුණි.

ශ්‍රී ලංකාවේ කාන්තා ව්‍යවසායකත්වය නඟාසිටුවීමේ ක්‍රමවේදය පිළිබඳ වැඩිදුර අවධානය යොමු කළ යුතු සේම, ඊට ප්‍රථමයෙන් මේ වන විට ශ්‍රී ලංකාවේ කාන්තා සේවා නියුක්තිය පවතින ආකාරය පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීම වැදගත් ය. ලෝකයේ අනෙකුත් රටවල් සමඟ සංසන්දනය කර බැලීමේදී ශ්‍රී ලංකාවේ කාන්තා සේවා නියුක්ති සහභාගිත්වය ඉතාමත් අඩු මට්ටමක පවතී.

ශ්‍රී ලංකාවේ කාන්තා සේවා නියුක්ති සහභාගිත්ව අනුපාතිකය 35% ක මට්ටමක පවතින අතර ශ්‍රී ලංකාවේ පිරිමි සේවා නියුක්ති සහභාගිත්ව අනුපාතිකය 73% ක මට්ටමක පවතී. මෙසේ බලන විට ශ්‍රී ලංකාවේ කාන්තා සහ පිරිමි දෙවර්ගයේම සේවා නියුක්ති සහභාගිත්වය 52% ක මට්ටමක පවතී. වෙනත් රටවල් හා සසඳා බැලීමේදී ශ්‍රී ලංකාවේ කාන්තා සේවා නියුක්ති සහභාගිත්ව අනුපාතිකය ඉතා අඩුය . මැලේසියාවේ 55%, තායිලන්තයේ 58%, ඕස්ට්‍රේලියාවේ 59%, ජපානයේ 52%, ඇමරිකාවේ 52%ක් වශයෙන් ලෝකයේ විවිධ රටවල කාන්තා සේවා නියුක්ති සහභාගිත්වයක් දක්නට ලැබේ. මේ පිළිබඳ විමසීමේදී ලෝකයේ විවිධ රටවල කාන්තා සේවා නියුක්ති සහභාගිත්වය 50%කට වඩා ඉහළ මට්ටමක පවතී. ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින 35% වන කාන්තා සේවා නියුක්තිය ඒ තරම් සුබදායී තත්ත්වයක් නොවේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත ආර්ථිකයම කෘෂිකාර්මික, කාර්මික සහ සේවා ත්‍රිත්වයේ එකතුවෙන් නිර්මාණය වී තිබේ. ලංකාවේ කෘෂිකාර්මික අංශයේ කාන්තා සේවා නියුක්තියෙන් 28% ක් යෙදී සිටින්නේ කෘෂිකාර්මික අංශයෙනි. තව ද ශ්‍රී ලංකාවේ කාන්තා සේවා නියුක්තියෙන් 26%ක් කාර්මික අංශයෙහි ද, කාන්තා සේවා නියුක්තියෙන් 46% ක් සේවා අංශයෙහි නිරත වී සිටී. බොහොමයක් රටවල සේවා අංශය තුළ කාන්තා සේවා නියුක්තිය ඉහළ මට්ටමක පවතී. කෘෂිකාර්මික සහ කාර්මික අංශවල වැඩ අධිකභාවය සහ දැඩිභාවය හේතුවෙන් කාන්තා සේවා නියුක්තිය සීමිතව පවතී. නමුත් සේවා අංශය තුළ කාන්තා සේවා නියුක්තිය ඉහළ ගොස් තිබේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ පමණක් නොව ලෝකයේ අනෙකුත් රටවල සේවා අංශය වර්ධනය කළවිට කාන්තා සේවා නියුක්තිය ඉහළ නැංවිය හැකිය. ලංකාවේ සේවා වියුක්තිය දෙස බලන විට 5.7% ක

මට්ටමක පවතී. එවැනි තත්ත්වයක කාන්තා සේවා විද්‍යාකීය 10% කට ආසන්නව පවතී. ලංකාවේ කාන්තාවන් අතර සේවා විද්‍යාකීය ඉහළ මට්ටමක පවතී. කාන්තා සේවා විද්‍යාකීයෙන් 55% ක් පමණ සිටින්නේ 15- 29 වයසේ කාන්තාවන් ය. එය ඉතාමත් අවාසනාවන්ත තත්වයකි. මොවුන් සක්‍රීය වශයෙන් ආර්ථිකයට දායක විය හැකි අවදියේදී සේවා විද්‍යාකීයව සිටී.

ශ්‍රී ලංකාවේ කාන්තා සේවා විද්‍යාකීය අඩු කර කාන්තා සේවා නියුක්තිය වැඩි කිරීමේ ක්‍රමවේද සකස් කළ යුතු වේ. ඒ සඳහා ප්‍රතිපත්ති සකස් කළ යුතු වේ. එසේ ම අප රටේ කාන්තා ව්‍යවසායකත්වය නඟා සිටුවිය යුතුය. පුරුෂ පාර්ශවයට සාපේක්ෂව අප රටේ පවත්නා ආර්ථික, සමාජීය, සංස්කෘතික සහ දේශපාලන කාරණා මත කාන්තාවගේ දායකත්වය සෑම අංශයකම, අඩු වීමක් දක්නට ලැබේ. රට තුළ පවතින මේ ක්‍රමවේදය වෙනස් විය යුතු අතර ඒ සඳහා කාන්තා සේවා නියුක්තිය වැඩි කළ යුතු ය.

ශ්‍රී ලංකාවට විදේශ විනිමය උපයා දීමේදී කාන්තාවන්ගේ කැපකිරීම් සුවිශාලය. විශේෂයෙන්ම අපනයන ආදායම තුළ සියයට හතළිහක් පමණ ප්‍රතිශතයක් නියෝජනය කරන ඇඟලුම් ක්ෂේත්‍රයේ 100 කින් යුක්ත වූවන් ගෙන් 90% ක් පමණ කාන්තාවන් ය. 1977 විවෘත ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය සමග නිදහස් වෙළෙඳ කලාප බිහි වීමෙන් පසුව ඒවායේ සේවයට රටේ සියලුම ග්‍රාමීය ප්‍රදේශයන්ගෙන් කාන්තාවන් එම ප්‍රදේශවලට සංක්‍රමණය විය. ලංකාවේ විදේශ විනිමය උල්පත් බවට එම නිදහස් වෙළෙඳ කලාපීය කාන්තාවන්ගේ ශ්‍රමය සුරාකමින් දශක 4 ක් පමණ ගතවී ඇතත් තවමත් එම කාන්තාවන් තම අයිතිවාසිකම් වෙනුවෙන් ඉල්ලීම් කරති.

එපමණක් නොව ගෘහ සේවිකාවන් ලෙස විදේශගත වන කාන්තාවන්ගේ ආදායම් ද මෙරට ආර්ථිකය නංවා නංවාලීමේහිලා බෙහෙවින් ඉවහල් වේ. එමෙන්ම තේ සහ රබර් ආදී වතු වැවිලි අංශයේ සේවයේ නියුතු කම්කරු කාන්තාවන්ද, ස්වයං රැකියාවල නිරත යුතු කාන්තාවන් ද මෙරට ආර්ථික සංවර්ධනයෙහිලා දායක වෙති. සංවර්ධනයට කාන්තා සහභාගීත්වය ඉහළ යෑම පොදුවේ ලොව බොහෝ රටවල දක්නට ලැබෙන ප්‍රවණතාවයකි. වර්තමානයේදී ලංකාවේ ද මෙය ඉහළ නංවනු වස් කාන්තාවන් සවිබල ගැන්වීමට නොයෙකුත් ආකාරයේ පියවර ගනී.

2.2.1. ශ්‍රී ලාංකීය කාන්තාවන් ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක වන අංශ කිහිපයක්

ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන ආර්ථික අංශ වන්නේ සංචාරක කර්මාන්තය, තේ අපනයනය, ඇගලුම් කර්මාන්තය, වී නිෂ්පාදනය, සහ අනෙකුත් කෘෂි නිෂ්පාදනයයි. ඉහත සඳහන් අංශ වලට අමතරව විදේශ රැකියා නියුක්තිකයන් මගින් විදේශ විනිමය සඳහා ඉහළ දායකත්වයක් ලැබෙයි. එහිදී ප්‍රධාන වශයෙන් මැද පෙරදිග රටවල රැකියා නියුක්තිකයන් සඳහන් කල හැක. මේ සෑම අංශයකම කාන්තාවන්ගේ දායකත්වය කැපී පෙනේ.

2.2.1.1. කෘෂිකර්මාන්තය

අතීතයේ පටන්ම ශ්‍රී ලංකාවේ ගෘහස්ථ පරිපාලනය හා ආර්ථික කටයුතු පවත්වා ගැනීමේදී ග්‍රාමීය කෘෂිකාර්මික කාන්තාව ප්‍රබල භූමිකාවක් රඟ දක්වා ඇත. ආදායම් ඉපයීමේ ආර්ථික කටයුතු සහ ගෘහස්ත පරිපාලනය මිශ්‍රව ඉටු කිරීම හේතුවෙන් කාන්තාවන්ගේ ආර්ථික කටයුතු පිළිබඳව දේශීය ආර්ථිකය තුළ සංඛ්‍යාත්මකව හඳුනා ගැනීමක් සිදු නොවුවද, පවුල තුළ මෙන්ම කෘෂි ආර්ථික අංශය තුළ ද කාන්තාවගේ දායකත්වය සුළුපටු නොවන බව බොහෝ අධ්‍යයන සාක්ෂි දරයි.

සිංහල සමාජය තුළ ආර්ථික කටයුතුවල දී පුරුෂ පාර්ශ්වය හා සමානවම කාන්තා පාර්ශ්වයේ ද ක්‍රියාකාරී වන බව වනසුන්දර විසින් 2006 දී ගැටුම්කාරී වාතාවරණයක් පැවති ග්‍රාමීය ආර්ථිකය තුළ කාන්තාව සම්බන්ධයෙන් සිදුකළ අධ්‍යයනයක් මගින් පෙන්වා දී ඇත. කාන්තාවන් විසින් තම ගොවිපල තුළ මෙන්ම කෘෂිකාර්මික වගා කටයුතුවල නියුක්ත වන බවත්, ගෘහස්ථ කාර්යභාරයට අමතරව සත්ත්ව පාලනයේත්, වෙරළබඩ ජීවත්වන කාන්තාවන් ධීවර කර්මාන්තයේත් නිරත වීමෙන් ආදායම් ඉපැයීම සිදු කරන බවත් එම අධ්‍යයනයෙන් පැහැදිලි කරයි.

වර්තමානයේදී නාගරික මෙන්ම ග්‍රාමීය කෘෂිකාර්මික පවුල්වල කාන්තාවන් තම කාර්යභාරය ඉටු කිරීමේදී විකල්ප අවස්ථාවන් රාශියක් පවතින අතර, ඒවා බහුතරය නව තාක්ෂණය හා බැඳුණු අවස්ථා වන බැවින් එම අවස්ථාවන්ගෙන් වඩාත් ගැලපෙන විකල්පය කරා යාමේ වගකීම ඔවුන් සතු වේ.. මේ උදෙසා ශ්‍රී ලංකාව විසින් විවිධ වැඩසටහන් නිර්මාණය කළ බවට සාක්ෂි පවතී. 1970 දශකයේ දී කෘෂිකාර්මික අංශයේ ගොවි කාන්තාවන් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා

ගොවි කාන්තා කෘෂිකර්ම ව්‍යාපෘතිය නමින් විශේෂ වැඩසටහනක් කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය යටතේ ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානය මගින් ආරම්භ කෙරිණි.

2.2.1.2. ඇඟලුම් කර්මාන්තය

සමස්ත ලාංකික කාන්තාවන්ගෙන් අධික පිරිසකගේ ශ්‍රම දායකත්වයෙන් පෝෂණය වුණු දේශීය ඇඟලුම් කර්මාන්තය, අද වන විට ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකයේ මෙහෙයුම්කරුවා බවට පත්ව ඇත. 2010 වන විට කාන්තාවෝ 350,000 රටේ ඇඟලුම් කර්මාන්ත ශාලා 850 ක සේවය කරති. නිදසුන් ලෙස MAS Holdings, Brandix Lanka Limited, Smart Shirt lanka & Ltd, Hirdaramani Group, Maliban Textiles, Timex and Fergasam Group, Vogue Tex Group වැනි ආයතනවල බහුතරයක් සේවය කරනුයේ කාන්තාවන්ය මෙය ඇඟලුම් කර්මාන්තයේ ශ්‍රම බලකායෙන් 85% ක් පමණ වේ. දශක ගණනාවක් පුරා තේ, පොල්, රබර් අපනයනය මත පදනම්ව පැවති මෙරට ආර්ථිකය, පසුව සිය උරමතට ගනිමින් පසුගිය දශක හතරක කාලය තුළ ඔවුන් විසින් ඉටුකරනු ලැබුවේ අභියෝගාත්මක වූ ජාතික මෙහෙවරකි.

ඇඟලුම් කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රය යනු, වර්තමානය වන විට ප්‍රතිශතාත්මකව සමස්ත අපනයන්ගෙන් 59% ක ප්‍රමාණයක් සපුරාලන්නකි. නිෂ්පාදන අපනයන අංශයෙන් මෙය සළකා බැලීමේදී එය 45% ක ප්‍රතිශතාත්මක අගයක් වන අතර එයින් රටට අත්කරදුන් ආදායම ඇ.එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 11.3 කි.

වර්තමානයේදී මෙම කර්මාන්තයේ ඇති සුවිශේෂී බව මනාව ප්‍රකට වූයේ ඇ.එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 5 ක අපනයන ආදායම් සීමාව පසුකළ ලංකාවේ ප්‍රථම කර්මාන්තය බවට ඇඟලුම් කර්මාන්තය පත්වීමත් සමඟිනි. මේ විකුමය සිදුවූයේ අපගේ දිරිය කාන්තාවන්ගේ කැපවීම තුළිනි.

2.2.1.3. තේ කර්මාන්තය

දිනකට ලොව පුරා තේ කෝප්ප බිලියන දෙකක් පමණ රස විඳින අතර අපේ සුප්‍රකට "සිලෝන් ටී" ලොව අංක එකේ තේ ලෙස ඉදිරියෙන්ම සිටී. මෙම රසවත් උණුසුම් තේ කෝප්පය තුළ ගැලී ඇත්තේ ඉතා දුක්මුසු කතාවකි. රටට ප්‍රධානම විදේශ විනිමය උපයන ප්‍රභවය වන මේ තේ කර්මාන්තය සඳහා යෝධ ශක්තිය වනුයේ

මෙරට කාන්තාවන් ය. ඉතා දුෂ්කරම තත්ව හා අඩු පහසුකම් යටතේ දුක්විඳිමින් සිය ශ්‍රම දායකත්වය සපයන ලක්ෂ සංඛ්‍යාත වූ තේ දල නෙලන කාන්තාවන් උපයන්නේ මෙම කර්මාන්තයෙන් උපයන ඉහළ විදේශ විනිමයෙන් ඉතා සුළු ප්‍රතිශතයකි.

තේ කතාවේ සැඟවුණු වීරවරියන් වන්නේ දල නෙලන්නියන්ය. විශාල තේ වතුවල මෙන් තේ නිෂ්පාදනය කිරීම මෙම කුඩා තේ වතුවල සිදු නොකරන අතර ඔවුන් ව්‍යාපාරික මැදිහත්කරුවකු හරහා විශාල තේ කර්මාන්ත ශාලාවලට සිය අස්වැන්න විකිණීම සිදු කරයි. ප්‍රතිලාභ දාමයේ පහලම පුරුකක් වන කුඩා තේ වතු අංශයේ නියුතු කාන්තාවන්ගේ පහළ ආර්ථික තත්වයට හේතුවන්නේ ඔවුන් දක්වන කැපවීමේ අඩුපාඩුවක් හෝ ක්‍රියාවලියේ ඇති දුර්වලතාම නිසාම නොවේ.

2.2.1.4. සංචාරක කර්මාන්තය

මෙම කර්මාන්තය නියුක්ත සියලු කම්කරුවන්ගෙන් සියයට 60% ක් 70% ක් අතර ප්‍රමාණයක් කාන්තාවන්ය නමුදු ඔවුන්ගේ ඉපැයීම් පිරිමින්ට වඩා අඩුවෙන් සිදුවීමේ ප්‍රවනතාවය සහ ඔවුන් අතරින් අඩු ප්‍රමාණයක් කළමනාකරණ මට්ටමේ තනතුරුවලින් යුක්තව සිටින හෙයින් ඔවුන්ගේ තත්වය යහපත් මට්ටමක නැත. අඩු නිපුණතා සහ අඩු වැටුප් රැකියා තුළ කාන්තාවන් අසමානුපාතිකව නියෝජනය වන අතර ගෘහ පාලනය සහ ඇතැම් පාරිභෝගික හා සම්බන්ධතා පැවැත්වෙන අංශ තුළ මෙම සුවිශේෂී ලක්ෂණය දැකිය හැකි ය.

2.2.1.5. ගෘහ සේවය

2017 වසරේ පළමු මාස අට ඇතුළත ශ්‍රී ලාංකික කාන්තාවන් 37002 ක් ගෘහ සේවිකාවන් ලෙස විදේශගතව ඇති බව විදේශ සේවා නියුක්ති කාර්යාංශය මගින් නිකුත් කරන ලද අලුත් සංඛ්‍යාලේඛන මගින් පැවසෙයි. 2015 වසරේ ගෘහ සේවය සඳහා කාන්තාවන් 73,226 ක් විදේශගතව ඇති අතර 2016 වසරේ එය 65,023 ක් වී තිබුණි. 2017 වසර තුළ එය තවත් අඩු වනු ඇතැයි විදේශ සේවා නියුක්ති කාර්යාංශය බලාපොරොත්තු වෙන බවත් එම නිවේදනයේ දැක්වෙයි.

ගෘහ සේවිකා නොවන වෙනත් රැකියා සඳහා පුහුණු ශ්‍රමිකයන් ලෙස විදේශගත වූ කාන්තාවන්ගේ සංඛ්‍යාව 2015 වසරේ 17,429 ක් ලෙසත් 2016 වසරේ 17,495 ක් ලෙසත් වාර්තා කොට ඇත.

පුහුණු ශ්‍රමිකයන් විදේශගත කිරීමෙන් ශ්‍රී ලංකාවට වැඩි විදේශ විනිමයක් ද එම කාන්තාවන්ට වැඩි ආදායමක් ද උපයා ගැනීමට අවස්ථාව උදා වී ඇත (“කාන්තාවන් තිස්හත් දහසක් මැදපෙරදිග ගෘහසේවයට”, 2017).

මීට අමතරව හෙද සේවය, ගුවන් සේවය, අත්කම්, බතික් නිර්මාණය, රූපලාවන්‍ය කර්මාන්තය, කොහු ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන, විසිතුරු භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය යනාදී ක්ෂේත්‍ර රාශියක් ඔස්සේ ලාංකීය කාන්තාවන් යම්තාක් අයුරකින් බලගැන්වී ඇත. මේ අයුරින් ශ්‍රී ලාංකීය කාන්තාවන් ආර්ථික දායකත්වය දක්වනු ලබන අංශ දැක්විය හැකිය.

කෙසේවුවද වර්තමානයේ ඇතිවී තිබෙන ජදඩසා - 19 තත්වයත් සමග ලංකාවේ ආර්ථිකය ද යම්තාක් අර්බුදයකට ලක් වී ඇත. විශේෂයෙන්ම මේ නිසා ලංකාවේ අවිධිමත් රැකියාවන්හි නිරත වූ කාන්තාවන්ට දැඩි බලපෑමක් එල්ල විය. ඒ හැරුණු කොට සෙසු රැකියාවන්හි නිරත වූ ලාංකීය කාන්තාවන්ට ද ගැටළු රැසකට මුහුණ පෑමට සිදු වූ ඇති අතර ඇතැම් කාන්තාවන්ට රැකියාව පවා අහිමි විය. මේ හේතුවෙන් වර්තමානයේදී ලාංකීය කාන්තාවගේ ආර්ථික සහභාගිත්වය යම්කිසි අභියෝගයන්ට ලක් වී ඇති බව සඳහන් කළ යුතුය.

2.3 නේපාලයේ කාන්තාවන්ගේ ආර්ථික දායකත්වය

2019 වර්ෂය වන විට නේපාලය ලොව ඉහලම කාන්තා ශ්‍රම බලකායක් සහිත රටවල් අතුරින් තෙවැනි තැනට පත් විය එම අගය මුළු කාන්තා ජනගහනයෙන් 81.69% තරම් විය. මේ හේතුවෙන් 2019 වර්ෂය වන විට දකුණු ආසියානු කලාපයේ කාන්තා ශ්‍රම බලකා සහභාගිත්වය අතින් ඉහලින්ම සිටින රට බවට පත් වූයේ නේපාලයයි.

නේපාල ආර්ථිකය තුළ කාන්තාවන්ට යම් යම් අභියෝග නැත්තේ ද නොවේ. රටේ වැඩ කරන වයසේ සිටින ගැහැණු ජනගහනය පිරිමින්ට වඩා වැඩි වුවද, රැකියා කිරීමේදී විවිධ අංශවලින් කාන්තාවන් පිරිමින්ට වඩා තවමත් බොහෝ පසුගාමීය. ස්ත්‍රී - පුරුෂ සමාජභාවය අතර වැටුප් පරතරය ද විශාලය. නිදසුන් ලෙස නේපාල ශ්‍රම බලකා සමීක්ෂණයට අනුව, අවිධිමත් අංශය තුළ පිරිමි වැඩි වශයෙන් නිරත වන අතර කාන්තාවන් වැඩි වශයෙන් අවිධිමත් කෘෂිකාර්මික අංශයට සම්බන්ධ වී සිටිති. අවිධිමත් අංශය

තුළ සමාජ ආරක්ෂක හිඟයක් පවතින අතර සේවකයින්ට අඩු වැටුපක් ලැබේ.

එරට සමීක්ෂණ මගින් පෙන්වුම් කර ඇත්තේ ඉදිකිරීම්, නිෂ්පාදන හා ප්‍රවාහන ක්ෂේත්‍රවල වැඩි වශයෙන් පුරුෂයින් සේවය කරන බවත් කෘෂිකර්මාන්තය, තොග සහ සිල්ලර වෙළඳාම සහ අධ්‍යාපන යන ක්ෂේත්‍රයන්හි කාන්තාවන් වැඩි වශයෙන් රැකියාවල නියුක්ත වන බවත්ය. සමීක්ෂණයට අනුව රැකියා බොහෝමයක් නිර්මාණය කර ඇත්තේ වැඩි වැඩියෙන් පුරුෂයින් හා ස්ත්‍රීන් රැකියා කරන අවධිමත් අංශය තුළ ය. නිදසුන් ලෙස, රැකියා කරන කාන්තාවන්ගෙන් සියයට 66.5 ක් සහ රැකියා කරන පිරිමින්ගෙන් සියයට 59.7 ක් අවධිමත් අංශයේ ය. 2017-18 නේපාල කම්කරු බලකා සමීක්ෂණයට අනුව, වැඩ කරන වයසේ ජනගහනයේ සෑම පිරිමි 100 දෙනෙකු සඳහාම කාන්තාවන් 125 ක් සිටින නමුත් රැකියා කරන සෑම පිරිමින් 100 දෙනෙකු සඳහාම සේවයේ යෙදී සිටින්නේ කාන්තාවන් 59 ක් පමණි. වැඩ කරන වයසේ පිරිමි ජනගහනය මිලියන 9.2 ක් වන අතර වැඩ කරන වයසේ ගැහැණු ජනගහනය මිලියන 11.53 කි. වැඩ කරන වයසේ ජනගහනය වයස අවුරුදු 15 සහ ඊට වැඩි පුද්ගලයින් ලෙස අර්ථ දක්වා ඇත.

සමස්ත වැඩ කරන වයසේ කාන්තාවන්ගෙන් මිලියන 8.5 ක් පමණක් ශ්‍රම බලකායේ සිටින අතර වාර්තාවට අනුව මුළු කාන්තා ශ්‍රම බලකායෙන් මිලියන 2.6 ක් පමණක් සේවය කරති. මෙයින් පෙන්වුම් කෙරෙන්නේ රැකියාවල නියුතු කාන්තාවන් 22.5% ක් පමණක් වන බවය. නේපාලය තුළ කරන ලද මෙම සමීක්ෂණයෙන් සලකා බලා ඇත්තේ රැකියාවක් කිරීම සහ සේවය රැකියාවක් කිරීම සඳහා මෙන් ම ලාභයක් ලැබීම සඳහා වැටුපක් හෝ වැටුපක් ලබන අය පමණක් “රැකියා කරන අය” ලෙස ය. එබැවින් යැපුම් ගොවිතැනේ සහ ගෙදර දොරේ වැඩවල නියුක්ත වන අය “රැකියා කරන” යන්නෙහි අර්ථයට යටත් නොවේ. පසුගිය සතියේ වාර්තාව ප්‍රකාශයට පත් කළ එරට මධ්‍යම සංඛ්‍යාලේඛන කාර්යාංශයට අනුව, කාන්තාවන් වැඩි ප්‍රමාණයක් ලාභ නොලබන සහ වැටුප් නොලබන වැඩවලට සම්බන්ධ වීමත් සමඟ කාන්තාවන්ගේ රැකියා අනුපාතය ඉතා අඩු වී ඇත.

රැකියා සඳහා එරට පිරිමින් විශාල සංඛ්‍යාවක් විදේශ රටවලට සංක්‍රමණය වීමත් සමඟම, විධිමත් කාර්මික අංශයේ කාන්තා රැකියා

නියුක්තිය ඉහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කොට ඇත. කෙසේ වෙතත්, ශ්‍රම සංක්‍රමණය සහ නිපුණතා නොමැතිකම හේතුවෙන් විධිමත් රැකියාවල නියුක්ත වන කාන්තාවන් සංඛ්‍යාවේ සැලකිය යුතු වර්ධනයක් සිදු වී නැති බවට මෙරට මාධ්‍ය අනාවරණය කොට ඇත.

2.3.1. නේපාල කාන්තාවන් ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක වන අංශ කිහිපයක්

2.3.1.1. කෘෂිකර්මාන්තය

රැකියා කරන ශ්‍රම බලකායෙන් 76% ක් නිරත ප්‍රධාන රැකියා අංශය කෘෂිකර්මාන්තයයි. නේපාලයේ සංඛ්‍යාලේඛනවලින් පෙන්වාදෙන්නේ සමස්ත කාන්තා ශ්‍රම බලකාය මේ වන විට 85.19 % ක් බවය. එය සමස්ථ පිරිමි ශ්‍රම බලකාය වන 67.06 % ට සාපේක්ෂව පැහැදිලි වර්ධනයකි. විධිමත් කෘෂිකාර්මික අංශයේ කාන්තා සේවකයින් හා අවිධිමත් කෘෂිකාර්මික අංශයේ නියුතු කාන්තා සේවකයින් වශයෙන් බෙදීමක් මෙරට ඇත.

අවිධිමත් කෘෂිකාර්මික අංශයේ නියුතු කාන්තා ශ්‍රමිකයින් ප්‍රධාන වශයෙන් වැටුප් රහිත අය වෙති. වැටුප් රහිත පවුල්වල සේවකයින්ට පර්මා නමින් වාරිත්‍රයක් එරට ඇත. එනම්, පිරිසර නේපාල සමාජයේ කෘෂිකාර්මික සේවකයින් සමීප ඥාතීන් සමඟ ශ්‍රමය හුවමාරු කර ගනිමින් ක්‍රියාකාරකම් සිදු කිරීමය. මෙම පර්මා ක්‍රමය යටතේ, අසල්වැසි පවුල්වල සේවකයින්ට වැටුප් ගෙවීමක් සිදු නොවේ. කෙසේවෙතත්, එකම දින ගණන අනුව, ඒ ඒ පවුල්වල කම්කරුවන් ද එක හා සමානව වැඩ කරති. අනෙක් අය ගොවි බිම්වල වැඩ කරති.

2.3.1.2. අවිධිමත් අංශය

පසුගිය දශක තුන තුළදී මෙරට ශ්‍රම බලකායේ සහභාගීත්ව අනුපාතික සංඛ්‍යාලේඛනයන්ට අනුව අවිධිමත් අංශවල කාන්තා ශ්‍රම සහභාගීත්වය වැඩි වී තිබේ. මෑතකාලීන එරට ජාතික ජීවන සම්මත සමීක්ෂණයට අනුව, කාන්තාවන්ගේ ශ්‍රම බලකා සහභාගීත්වය 71.3 % කි. කෙසේවෙතත්, අවිධිමත් රැකියා අංශය තුළ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවයේ වෙනස්කම් තිබේ. ගැහැනු ළමයින්ට හා කාන්තාවන් කෙරෙහි ඇති අසමානතාවය මෙරට විවිධ ක්ෂේත්‍ර තුළ දක්නට ඇත.

පීතෘ මූලික සංකල්පය ද මෙරට රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති තුළින් මෙන් ම සමස්ත නීති පද්ධතිය තුළින් ද පිළිබිඹු වේ. මෙරට ලිංගික

හිංසනය යනු විධිමත් මෙන්ම අවිධිමත් යන අංශ දෙවර්ගයේම නිරත කාන්තාවන්ට බිය ගෙන දෙන ගැටලුවකි. ඊට අමතරව, විවිධ ජාවාරම් වැඩ කරන පවුල්වල කාන්තාවන් වාණිජ ලිංගික සුරාකෑමට ලක්වීම සුලභ ය. විධිමත් හෝ අවිධිමත් අංශයන්හි කාන්තා රැකියා සඳහා මෙරට කාන්තාවන්ට පවත්නා මානසිකත්වය වර්තමානයේ දැඩි වෙනස්කම්වලට ගොදුරු වෙමින් පවතී.

නේපාලයේ කාන්තා ව්‍යවසායකයින්ගේ සම්මේලනයේ සභාපතිවරයා (President of the Federation of Women Entrepreneurs' Association of Nepal - FWEAN) සහ නේපාලයේ සාර්ක් ව්‍යවසායක කාන්තාවන්ගේ සභාවේ උප සභාපතිනිය - Vice chairperson of the SAARC Chamber Women Entrepreneurs Council - SCWEC) ට අනුව මෙරට කාන්තාවන් 500,000 ක් ස්වයං රැකියාවල යෙදෙන අතර ක්ෂුද්‍ර හා මධ්‍යම මට්ටමේ ව්‍යාපාරවලද ඔවුන් නිරත වෙති. තවද, කාන්තාවන්ට ලබා දෙන බොහෝ පුහුණුවීම් බොහෝ දුරට සාම්ප්‍රදායික, මැහුම්, අත්කම්, ඉවුම් පිහුම් වැනි ඒවාට සීමා වේ. මෙරට කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපාර අවිධිමත් ව්‍යාපාරයන්ට එරට කාන්තාවන්ගෙන් 77 % ක් පමණ දායක වේ.

මෙරට වාණිජ හා කර්මාන්ත මණ්ඩල (FNCCI) නිලධාරීන්ගේ සම්මේලනයට අනුව කාන්තාවන්ගේ ලියාපදිංචි ව්‍යාපාර 3,000 ක් පමණ මෙරට ඇති අතර එය ඉතා අඩු අගයක් බව ඔවුන් දැනුම් දුන්නේය. තවද ව්‍යවසායකත්වයට කාන්තාවන් සම්බන්ධ නොවීමට හේතු සාධක වන්නේ සම්පත් හිඟකම, අඩු අධ්‍යාපනය යනාදියයි. නේපාල රජය සහනාධාර සහ බදු සහන සඳහා කාන්තා ශ්‍රමිකයන්ට දිරිගැන්වීම් ලබා දුන්නේය. නේපාලයේ වාණිජ මණ්ඩල නිලධාරීන්, කාන්තාවන් සඳහා 50 % ක ව්‍යවසායකයින්ට බදු සහනයක් දී ඇත. කාන්තාවන් සඳහා බොහෝ පහසුකම් තිබුණද තවමත් මෙරට විධිමත් හා අවිධිමත් යන අංශ දෙකෙහිම කාන්තා ශ්‍රමිකයන් වෘත්තීය සමිතිවලට සම්බන්ධ වී සිටිති. ඊට අමතරව, ඔවුන් රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවල ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ද සම්බන්ධ වී සිටිති. එරට කම්කරු නීතිය මෙම කාන්තා ශ්‍රමිකයන්ගේ ගැටළු පිළිබඳ දැනුවත් වී සිටී. නමුත් මෙරට රජයන් විසින් කාන්තා ව්‍යවසායකයින්ට හිතකර වැඩසටහන් සඳහා ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ගනු ලැබූ උත්සාහයන් එලදායි වී නැති බවද කිව යුතු ය.

2.4. භූතානයේ කාන්තාවන්ගේ ආර්ථික දායකත්වය

සාමාන්‍යයෙන් භූතානයේ ආර්ථිකයේ ප්‍රධාන අංශ වශයෙන් දැක්විය හැක්කේ කෘෂිකර්මාන්තය කර්මාන්ත අංශය සේවා අංශය වැනි දෑය. මෙහිදී කර්මාන්ත අංශය ගත්කල සීමෙන්ති, දැව නිෂ්පාදන, පලතුරු නිෂ්පාදනය , මධ්‍යසාර නිෂ්පාදනය, සංචාරක ව්‍යාපාරය යනාදී ක්ෂේත්‍ර ඉතාමත්ම වැදගත් තැනක් ගනී. මෙම කෘෂිකර්මාන්ත කර්මාන්ත හා සේවා අංශ බොහෝමයක කාන්තාවන්ගේ ආර්ථික දායකත්වය දක්නට ලැබීම විශේෂිත ය.

2.4.1. භූතානයේ කාන්තාවන්ගේ ආර්ථික දායකත්වය දක්වන අංශ කිහිපයක්

2.4.1.1. කෘෂිකර්මාන්තය

මෙරට කාන්තාවන්ගෙන් 62% ක් කෘෂිකර්මාන්තයේ වැඩ කරති. ග්‍රාමීය කාන්තාවන් අතර සාක්ෂරතාවය 10% පමණ ය. ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය අනුව ශ්‍රමය බෙදීම දැඩි ලෙස මෙහි නොවේ, මන්ද පිරිමින්ට හා කාන්තාවන්ට එකිනෙකාගේ කාර්යයන් හඳුනාගත හැකි වීම නිසාය. ඉඩමෙන් 70% ක අයිතිය කාන්තාවන්ටය. ජනගහනයෙන් බහුතරයක් කාන්තාවන්ට ඉඩම් සහ පශු සම්පත් වල හිමිකාරිත්වය ලබා දෙමින් මාතෘ උරුමයන් අනුගමනය කිරීමට මෙම රට කටයුතු කොට ඇත.

ගොවිපල සහ ගොවිපල නොවන ක්‍රියාකාරකම් තුළින් ගෘහස්ථ ආදායම සඳහා කාන්තාවන් සැලකිය යුතු ලෙස දායක වේ. වල් පැලෑටි සහ වන නිෂ්පාදන භාවිතා කරන්නන් ලෙස කාන්තාවන් ස මොවුන් ස්වාභාවික සම්පත් පරිසරය සමඟ සම්පව කටයුතු කරයි. ගෙවතු වගා කළමනාකරුවන් වශයෙන් කාන්තාවන් ජෛව විවිධත්වයේ කළමනාකරුවන් ද වේ.

භූතානය කෘෂිකර්මාන්තයේ නිරත වන කාන්තාවන්ට ද විශාල වශයෙන් අභියෝගවලට මුහුණ පෑමට සිදුවේ. මෙරට රජය විසින් කර්මාන්තයේ නිරත කාන්තාවන් වෙනුවෙන් සම්පාදනය කරන ලද ප්‍රතිපත්ති සහ නීතීන් හේතුවෙන් ඔවුන්ට ඇති ගැටලු බොහෝ දුරට අවම වී ඇති බව සාක්ෂාත් වේ.

- මානව-වනජීවී ගැටුම,
- කටුක ශීත කාලය,

- දැඩි ශාරීරික ශ්‍රමය,

යනාදිය කෘෂිකාර්මික අංශය තුළ කාන්තාවන්ගේ නියැලීම දුෂ්කර මාවතක් බවට පත් කරයි.

- ස්වයං රැකියාව ක්ෂේත්‍රය

මෙරට ILO ඇස්තමේන්තුවට දක්වන පරිදි එරට කාන්තා ශ්‍රම බලකා සහභාගීත්වය 2019 දී 83.24 % ක් ලෙස වාර්තා කර ඇත. මෙයින් 2018 දී පැවති 83.73 % ට වඩා අඩුවීමක් වාර්තා කරයි. මෙම දත්ත 2012 දී, 85.52 % ක් වූ අතර 2006 දී, 76.71 % ක් විය. ෂබ්ඩ ඇස්තමේන්තුවට අනුව මෙරට කාන්තාවන්ගේ ස්වයං රැකියා ආර්ථික දායකත්වය සක්‍රීය තත්වයේ පවතින බව වාර්තා වේ.

ස්වයං රැකියා නියුක්තිකයින් යනු "තමන්ගේම සහයෙන් හෝ හවුල්කරුවන් කිහිප දෙනෙකු සම්බන්ධ කරගනිමින් රැකියා කරන සේවකයින් ය". එනම් නිෂ්පාදනය කරන ලද භාණ්ඩ හා සේවාවන්ගෙන් ලැබෙන ලාභය මත මොවුන්ගේ රැකියා වැටුප සෘජුවම රඳා පවතින්නකි.

මීට අමතරව වෙනත් අංශ මඟින් ද භූකෘතයේ කාන්තා ආර්ථික දායකත්වය ලැබී ඇති ආකාරය දක්නට ලැබේ.

මෙරට ආර්ථික වර්ධනය මඟින් කාන්තාවන්ට වෛද්‍යවරුන් සහ හෙදියන් වශයෙන් වෛද්‍ය විද්‍යාව වැනි ක්ෂේත්‍ර සඳහා සහභාගී වීමේ අවස්ථා වැඩි වී තිබේ. ඉගැන්වීම සහ පරිපාලනය වැනි අංශවලට ද ඔවුන්ට දායක විය හැකි ය . 1989 වන විට රජයේ සේවකයින්ගෙන් 10% කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් කාන්තාවන් වූ අතර 1989 දී සිවිල් සේවා විභාගයේ ඉහළම උපාධිධාරිනිය ද කාන්තාවක් විය.

රජයේ රැකියා කාලය තුළ, සිවිල් සේවකයින්ට දරු ප්‍රසූති තුනක් සඳහා පූර්ණ වැටුපක් සහිතව මාස තුනක මාතෘ නිවාඩුවක් සඳහා ද මෙරට රජය අවසර දෙනු ලැබූ අතර අතිරේක බෙදාහැරීම් සඳහා වැටුප් රහිතව නිවාඩු ලබා දී ඇත. නිදසුන් ලෙස මෙරට 'කෙල්සාං ෂ්මෝ' නම් බස් කොන්දොස්තරවරියක් සිටින අතර (ඇය උපදේශිකාවක් ලෙස ද සේවය කරයි) ඇය පොදු ප්‍රවාහන සේවයේ රැකියා කරන සෙසු කාන්තා කොන්දොස්තරවරියන්ගේ ද සහයෙන්

ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය පදනම් කරගත් හිංසනය තුරන් කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ (United Nations Population Fund, 2021).

සේවා අංශය සහ අනෙකුත් නාගරික, කාර්මික හා වාණිජ කටයුතු සඳහා පිටත්ව යන පිරිමින්ට වඩා 1980 ගණන්වල කාන්තාවන් කෘෂිකාර්මික ශ්‍රම බලකායේ සැලකිය යුතු කාර්යභාරයක් ඉටු කළහ.

1980 දශකයේ මැද භාගයේදී, වයස අවුරුදු පහළොවේ සිට අවුරුදු හැට හතර දක්වා වූ භූතාන කාන්තාවන්ගෙන් 95% ක් ම කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා සම්බන්ධ වූ අතර, එම වයස් සීමාව තුළ සිටියේ පිරිමින්ගෙන් 78% ක් පමණි. මෙරට කෘෂිකාර්මික ශ්‍රමය කාන්තාවන් හා පිරිමින් සමානව බෙදා ගන්නා බව විදේශීය නිරීක්ෂකයින් සඳහන් කර ඇත. පොදුවේ ගත් කල, ආර්ථිකයේ සෑම අංශයකම පිරිමින්ට වඩා වැඩි ශ්‍රමයක් මෙරට කාන්තාවන් ලබා දේ. රැකියාවක් නොමැති පිරිමින්ගෙන් 10% කට ආසන්න සංඛ්‍යාවක් හා සසඳන විට සමස්ත කාන්තා ශ්‍රම බලකායෙන් 4 % කටත් වඩා අඩු සංඛ්‍යාවක් මෙරට රැකියා විරහිතව සිටියහ. මෙසේ භූතාන ආර්ථිකයට එරට කාන්තාවගෙන් ලැබෙන දායකත්වය සඳහන් කළ හැකිය.

3. දකුණු ආසියානු කාන්තාවගේ ආර්ථික දායකත්වය පිළිබඳ සංඛ්‍යා දත්ත විශ්ලේෂණය

මෙහිදී ඉහත තෝරාගනු ලැබූ දකුණු ආසියාතික රටවල් සතරෙහි කාන්තාවන්ගේ දායකත්වය පිළිබඳව විමසා බැලීම සිදු කරනු ලබයි. එහිදී පෙරදී තෝරාගත් දකුණු ආසියාවේ පහල කාන්තා ආර්ථික දායකත්වයක් ඇති රටක් වන ඉන්දියාව හා දකුණු ආසියාවේ ඉහළ කාන්තා ආර්ථික දායකත්වයක් ඇති රටක් වන නේපාලය ඇසුරු කොට ගනිමින් මෙම විශ්ලේෂණය සිදු කරයි. මෙහිදී එම රටවල ජීවත් වන කාන්තාවන්ගේ,

- රැකියා නියුක්තිය
- රැකියා විසුක්තිය
- විවිධ අංශවල කාන්තා ශ්‍රම බලකාය

යනාදී මිනුම් දඬු යොදා ගනිමින් එකී රටවල් කාන්තාවන්ගේ ආර්ථික දායකත්වය පිළිබඳව විශ්ලේෂණය කිරීම සිදුකරන බව කිව යුතුය.

3.1. ඉන්දියාව

2019 සංඛ්‍යා දත්ත වාර්තාවන්ට අනුව ඉන්දියාවේ කාන්තාවන්ගේ ආර්ථික දායකත්වය සම්බන්ධ දත්ත මෙසේ ය.

3.1.1. රැකියා නියුක්තිය

1990 සිට එරට කාන්තා රැකියා නියුක්තිය ඉතා සුළු ප්‍රමාණයකින් වැඩි වන අන්දම දිස්වුවද අවම වශයෙන් රටේ සමස්ත ශ්‍රම බලකායෙන් අඩක්වත් කාන්තාවන් රැකියාවන්හි නියුක්ත වීම දැකගත නොහැකිය. 50% මට්ටමක්වත් නොමැති වීම) ඊට සාපේක්ෂව 2010 වර්ෂය වන විට පෙර පැවති තත්වයටත් වඩා කාන්තා රැකියා නියුක්ති ප්‍රතිශතය අවම වන අතර 1990 සිට 2019 වන විට කාන්තා රැකියා නියුක්ති ප්‍රතිශතය ඉතා අවම මට්ටමකට ළඟා වී ඇති බව කිව හැක. මේ අනුව ඉන්දියාවේ කාන්තාවන් ආර්ථිකය සඳහා දායකත්වය දක්වන ප්‍රමාණය ක්‍රම ක්‍රමයෙන් අඩුවී යන ආකාරය දිස් වේ (Statista Research Department" 2021)

3.1.2. රැකියා වියුක්තිය

2013 සහ 2014 වර්ෂවල සිට ඉන්දියාවේ කාන්තාවන්ගේ රැකියා වියුක්තිය ක්‍රම ක්‍රමයෙන් අඩු ව ගොස්, ඇත. එය 2019 වර්ෂය වන විට 5.21 % දක්වා අඩු වී ඇති බව නිරීක්ෂණය කළ හැකිය. විශේෂයෙන්ම 2019 වර්ෂය වන විට ඉන්දියානු කාන්තාවන්ගේ රැකියා වියුක්තිය පෙර වසරවලට සාපේක්ෂව ඉතාම පහළ මට්ටමක තිබීම ඉන්දියානු ආර්ථිකයට යහපත් බලාපොරොත්තුවක් වී ඇති බව කිව යුතුය(India(Female Unemployment~, 2021).

3.1.3. විවිධ අංශ මගින් නිරූපිත කාන්තා ශ්‍රම බලකා සහභාගීත්වය

ඉහත දත්ත විශ්ලේෂණයෙන් (1970-2018) පෙන්නුම් කරන්නේ කාන්තාවන් බොහෝදුරට අඩු ඵලදායීතා අංශයන් කෙරෙහි අවධානය යොමු කර ශ්‍රමය-දැඩි, ගෙදර වැඩ සහ අවිධිමත් වැඩ කටයුතු කරගෙන යන බවයි. (සංඛ්‍යා 2 සහ 3) 1977-78 දී කෘෂිකර්මාන්තයේ නියුක්ත ග්‍රාමීය කාන්තාවන්ගේ අනුපාතය 88.1% සිට 2017-18 දී 73.2% දක්වා අඩු වී ඇත. 1977-78 දී සේවා නියුක්තියේ 35.7% සිට 2017-18 දී 60.7% දක්වා ඉහළ යාමත් සමඟ නාගරික කාන්තාවන් සඳහා සේවා අංශය වඩ වඩාත් වැදගත් වී ඇත. මෙම අංශය තුළ කාන්තාවන් වෘත්තීය දියුණුව සඳහා සීමිත විෂය

පර්යක්ෂක පමණක් ලබා දෙන ඉගැන්වීම සහ හෙද සේවය වැනි වෘත්තීය කෙරෙහි අවධානය යොමු කර ඇත. පිරිමින් මෙන් නොව, නාගරික හෝ ග්‍රාමීය කාන්තාවන්ට ද්විතීයික අංශයේ තම පැමිණීම සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි කර ගත නොහැකි වී ඇත (Nikore,2019).

3.2. නේපාලය

3.2.1. රැකියා නියුක්තිය

1990 - 2019 දක්වා නේපාලයේ කාන්තා රැකියා නියුක්තිය ගත්විට එම කාලය තුළ නේපාලයේ කාන්තා රැකියා නියුක්තියේ සාමාන්‍ය අගය 80.73% ක් වූ අතර එය 2008 දී අවම වශයෙන් 79.34% ක් වූ අතර 1995 දී එය උපරිම වශයෙන් 81.67% ක් විය. 2019 වසරේ නවතම අගය වූයේ 81.52% කි. මේ අනුව ඉහත දත්ත දෙස බැලීමේදී පෙනී යන්නේ නේපාලයේ කාන්තාවන් රැකියා සඳහා නියුක්ත වීමේ ප්‍රමාණය ක්‍රම ක්‍රමයෙන් ඉහළ ගිය බවය. මේ හේතුවෙන් 2019 වර්ෂයේ දකුණු ආසියාවේ කාන්තා ආර්ථික දායකත්වය වැඩිම රට බවට නේපාලය පත්වූ බව කිව හැකි ය (Nepal Female labor force participation, 2021).

3.2.2. රැකියා විසුක්තිය

නේපාලයේ 1991 - 2019 වර්ෂය දක්වා කාන්තාවන් සඳහා විරැකියා අනුපාතය සැලකීමේ දී එම කාලය තුළ නේපාලයේ සාමාන්‍ය අගය සියයට 1.82% ක් වූ අතර එය 2008 දී අවම වශයෙන් සියයට 1.07% ක් වූ අතර උපරිම වශයෙන් 2.88% ක් විය.

2012 වර්ෂයේ දී නේපාලයේ කාන්තා රැකියා විසුක්ති ප්‍රතිශතය ඉතාමත්ම පහළ මට්ටමක තිබූ අතර එම ප්‍රමාණය 2.14% ක් තරම් විය. 2019 වසරේ නවතම අගය සියයට 2.73% කි. මෙහිදී 2015 සහ 2017 වර්ෂ වන විට නේපාලයේ රැකියා විසුක්ති කාන්තා ප්‍රතිශතය ඉතා ඉහළ අගයක් ගත් නමුත් 2019 වර්ෂය වන විට එම ප්‍රමාණය ක්‍රම ක්‍රමයෙන් අඩු ව ගිය අන්දම දැකිය හැකිය.

කෙසේ නමුත් මේ නේපාලයේ රැකියා විසුක්තික කාන්තා ප්‍රතිශතය අනෙකුත් දකුණු ආසියාතික රටවල්ට වඩා අඩු බව මෙම සංඛ්‍යා දත්ත ඔස්සේ පෙන්වා දිය යුතුය.

3.2.3. විවිධ අංශ මගින් නිරූපිත කාන්තා ශ්‍රම බලකා සහභාගීත්වය

නේපාලයේ කාන්තාවන්ගේ ශ්‍රම බලකා සහභාගී වීමේ අනුපාතය ඉහළ ය, නමුත් තොරතුරු හා තාක්ෂණය පිළිබඳ වෘත්තීයවල නිරත කාන්තාවන්ගේ අනුපාතය ඉතා අඩු ය. නේපාලයේ 2017-18 ශ්‍රම බලකා සමීක්ෂණයට අනුව, අවුරුදු 15 ට වැඩි කාන්තා ජනගහනයෙන් 81% ක් ආර්ථික වශයෙන් ක්‍රියාකාරී වන නමුත් මෙම කාන්තාවන් හා ගැහැණු ළමයින්ගෙන් 0.5% ක් පමණක් තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ අංශයේ සේවය කරති (Ashray et 2021)

තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය හැරුණු විට නේපාලයේ පර්යේෂකයින්ගෙන් 7.8% ක් කාන්තාවන් බව යුනෙස්කෝව ඇස්තමේන්තු කරයි. තොරතුරු හා තාක්ෂණ අංශයෙහි ස්ත්‍රී - පුරුෂ විෂමතාව මීට හේතුවයි මෙය නේපාලයට පමණක් ආවේණික නොවන නමුත් මෙම අංශයන්හි කාන්තා නියෝජනය අඩු වීමට එරට සමාජ හා සංස්කෘතික සාධක බලපා ඇති බව කිව යුතු ය.

මෙලෙසින් දකුණු ආසියාතික කලාපයේ කාන්තා ආර්ථික දායකත්වය ඉහළ රටවල හා දකුණු ආසියාවේ කාන්තා ආර්ථික දායකත්වය පහළ රටවල එසේ වීමට බලපෑ තත්වයන් පිළිබඳ සංඛ්‍යා දත්ත ඔස්සේ මේ අයුරින් විශ්ලේෂණය කළ හැකිය.

දකුණු ආසියාතික කාන්තාවන්ට ආර්ථික සංවර්ධනයට දායකත්වය දැක්වීමේ දී මුහුණ දීමට වන ප්‍රධාන ගැටලු සහ අභියෝග කිහිපයක්

පොදුවේ ගත්තද දකුණු ආසියාතික රටවල කාන්තාවන්ට ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක වීමට ඇති මූලික ගැටළු සහ බාධක මෙසේ සංක්ෂිප්ත කර දැක්විය හැකිය.

- ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවීය අසමානතාවය.
- ශ්‍රම වෙළඳපොල තුළ කාන්තාවන්ගේ අත්දැකීම් අඩු සහභාගීත්වය.
- ඉහළ විරැකියාව.
- නොනැසී පවතින වැටුප් විෂමතාව.
- කාන්තාවන්ගේ අධ්‍යාපන සුදුසුකම් අවම වීම.

කාන්තාව පිලිබද විමසා බැලීමේ දී, ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය වනාහී ලිංගික වෙනස්කම් සදහා දෙනු ලබන සමාජීය/සංස්කෘතික ආර්ථික වටිනාකම් වේ. මෙය සංස්කෘතියෙන් සංස්කෘතියට මෙන් ම කාලයෙන් කාලයට ද වෙනස් විය හැකිය. කාන්තාව හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය යනු එක සමාන අර්ථයන් නොවේ. ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය සමාජ, ආර්ථික, දේශපාලනික තත්ත්වයන්ට අනුව වෙනස්වේ.

ඉහත දැක්වෙන ප්‍රකාශනය හරහා ද ගම්‍යමාන වනුයේ ස්ත්‍රීත්වය සමාජයෙන් සමාජයටත්, කාලයෙන් කාලයටත් වෙනස්වන බවයි.

2010 දී 41% ක් වූ ශ්‍රී ලාංකික ශ්‍රම බලකායේ කාන්තා දායකත්වය 2016 වන විට 36% දක්වා පහත වැටී ඇත. නව ලෝක බැංකු වාර්තාවක් සඳහන් කරන්නේ ශ්‍රී ලාංකික කාන්තාවන්, විශේෂයෙන් ම කරුණ පිරිස්, වෙළඳපොළ නිපුණතා නිවැරදිව ග්‍රහණය නොකර ගනිමින්, ඉහළ විදැකියා ප්‍රතිශතයට මුහුණ දී අවසානයේ පුරුෂයින්ට වඩා අඩු වැටුප් ලැබීමට යටත් වන බවයි.

Getting to Work(Unlocking Women’s Potential in Sri Lanka’s Labor Force නමැති වාර්තාව කාන්තාවන්ගේ අධ්‍යාපනය ප්‍රගතිය හා යහපත් සෞඛ්‍ය ප්‍රතිලාභයන්ගේ ප්‍රගතිය ශ්‍රී ලාංකික කාන්තාවන්ට වඩා ඉහළ රැකියා අවස්ථා නිර්මාණය කිරීම සඳහා පරිවර්තනය වී නොමැති බව සඳහන් කරයි.

වාර්තාවට අනුව, සිය කාන්තාවන්ගේ කුසලතාවන් ප්‍රයෝජනයට නොගැනීම හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාව වැනි රටවල ආර්ථිකයට සිය පූර්ණ සාර්ථකත්වය කරා ළඟා වීමට නොහැකි වනු ඇති අතර ඒ හේතුවෙන් ඉහළ නගින වයෝවෘද්ධ ජනගහනයට සහාය වීමට ඇති ඉඩ අහිමි වී යනු ඇත.

ශ්‍රී ලංකාව බොහෝ අංශවලින් විශාල ප්‍රගතියක් අත් කර ගෙන ඇති නමුත් බහුතර කාන්තාවන්ගේ අත්දැකීම් ලබා නොගැනීම හේතුවෙන් රටෙහි අභිවෘද්ධිය හමුවේ බරපතල ප්‍රතිවිපාක අත්විඳිනු ඇත,” යනුවෙන් ශ්‍රී ලංකාව සහ මාලදිවයින සඳහා ලෝක බැංකු අධ්‍යක්ෂිකා අයිඩා ස්වරායි රිච්ඩ්හොග් පවසා ඇත. කාන්තාවන්ට රැකියා ලබා දීම යනු මානව අයිතීන්ට ගරු කිරීමක් පමණක් නොව බුද්ධිගෝචර ආර්ථික පෙරදැක්මකි. ශ්‍රම බලකාය තුළ කාන්තාවන්ගේ

සහභාගිත්වය සඳහා ඇති බාධක ඉවත් කිරීම මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික හැකියාවන් ඵලදායී කොටගනිමින් ඉහළ මැදි ආදායම් ලබන රටක් බවට පත්වීමට ඉඩ සැලසෙනු ඇත.

Getting to Work වාර්තාව තුළ වැටුප් හිමි දකුණු ආසියාවේ කාන්තා ශ්‍රම බලකා සහභාගිත්වය වළක්වන කරුණු තුනක් ගෙනහැර දක්වයි.

පළමුව, විවාහය, දරුවන් තැනීම හා අදාළ ගෘහ කුටුම්භයන් තුළ කටයුතු කාන්තාව වෙත අසමාන ලෙස බෙදී යාම ශ්‍රම වෙළඳපළ තුළ ඔවුන්ගේ සහභාගිත්වය අඩාල කරවයි. විවාහය, කාන්තාවන් වෙත වැටුප් හිමි රැකියා ලැබීමේ අවස්ථාව 26% කින් අඩු කර ඇති නමුත්, පිරිමින් හමුවේ, එය 2.5% කින් ඉහළ දමා ඇත.

දෙවනුව, කාන්තාවන්, පෞද්ගලික අංශයේ සේව්‍යෝජකයන් අපේක්ෂා කරනු ලබන අධ්‍යාපනික ක්ෂේත්‍රයන්ට පිවිස නොමැති අතර, විශේෂයෙන්ම ඔවුන් බලාපොරොත්තු වන කුසලතා වර්ධනය කොටගෙන නොමැත.

තෙවනුව, රැකියා සෙවීම, බඳවා ගැනීම හා උසස්වීම් ලබා ගැනීම විෂයයෙහි ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය පදනම්ව කටයුතු කිරීම මත, කාන්තාවන්ට ඉහළ මට්ටමේ දක්ෂතා පදනම් වන සහ කළමනාකරණ රැකියාවන් ලබා ගැනීමෙන් වළක්වා ඇති අතර පුරුෂයින් එහි ආධිපත්‍යය දරයි. මෙලෙස දකුණු ආසියානු කාන්තාවන්ට ආර්ථිකයට දායක වීමට බාධක ඇත.

4. දකුණු ආසියානු කාන්තාවන්ගේ ආර්ථික දායකත්වය වර්ධනය කිරීමට ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග

4.1. ග්‍රාමීය කාන්තාවන් සවිබල ගැන්වීමට විවිධ වැඩසටහන් දියත් කිරීම

ශ්‍රී ලංකාව තුළ ග්‍රාමීය කාන්තාවන් බල ගැන්වීමේ ක්‍රියාවලි අවම මට්ටමක පවතී. එම තත්ත්වය මඟහරවා ගැනීමට ග්‍රාමීය කාන්තාව සක්‍රීය කර ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකයට සම්බන්ධ කර ගත යුතුය. ග්‍රාමීය කාන්තාවන්ගේ දක්ෂතා ඔප්නැංවීම, (Skills Development) මෘදු ගුණාංග වර්ධනය කිරීම (Soft Skills) රටේ යටිතල පහසුකම් වර්ධනය කිරීම, රටේ ග්‍රාමීය මට්ටමේ ස්වයං රැකියා ක්‍රමයක් ක්‍රමයෙන් වර්ධනය කිරීම, නිවසේ සිට වැඩ කරන

ව්‍යවසායකයින් බිහි කිරීමේ සංකල්පය ක්‍රියාත්මක කිරීම යන දෑ තුළින් ශ්‍රී ලංකාවේ ග්‍රාමීය කාන්තාවන් සක්‍රීය කර රටේ ආර්ථිකය දියුණු කිරීමට උපයෝගී කර ගත හැකිය. තව ද කර්මාන්ත ගමට ගෙන යාමේ සංකල්පය ද ග්‍රාමීය කාන්තාවන් සක්‍රීය කිරීමේදී වඩාත් වැදගත් වේ. විශාල කර්මාන්ත නොව කුඩා පරිමාණයේ කර්මාන්ත ඒ ඒ ගම්වල ව්‍යාප්ත කිරීම වඩාත් සුදුසු ය. නිදසුන් ලෙස, අනුරාධපුරයේ සිටින කාන්තාවන් පිරිසක්, කොළඹට පැමිණ රැකියාවක් කරන විට එම කාන්තාවන්, විශාල වැටුපක් ඉල්ලා සිටී. එවැන්නක් සිදුවනුයේ ගම්වල සිට කොළඹට පැමිණ ජීවත්වීමේදී එම කාන්තාවන්ට තම එදිනෙදා ජීවිතය පවත්වා ගැනීම සඳහා ඔවුන්ට ගමේ ජීවිත විමට යන වියදමට වඩා වැඩි මුදලක් (සැලකිය යුතු මුදලක්) වැය වීම ය. එම නිසා ග්‍රාමීය කාන්තාවන්ට තමන්ගේ ගමේ සිට ගෙන යාමට හැකි රැකියා අවස්ථා උත්පාදනය කළ යුතු ය. විශේෂයෙන්ම නිවසේ සිට ඇඳුම් මසා විකිණීම, නිවසේ සිට පලතුරු වගා කර විකිණීම පෙන්වා දිය හැකි ය.

වර්තමානයේ බොහෝ ග්‍රාමීය කාන්තාවන් තමන්ගේ දක්ෂතාවන් නිසි පරිදි හඳුනා නොගෙන නිකරුණේ නිවෙස්වලට වී කාලය ගත කරනු ලබයි. ඒ හේතුවෙන් මැහුම් ගෙතුම්, විවිධ නිර්මාණ වැනි දෑ තුළින් වෙළෙඳපළ ජයගැනීමට කාන්තාවන් පොලඹවාලිය යුතුය. සෑම ග්‍රාමීය කාන්තාවක්ම තමන්ගේ දක්ෂතා උපයෝගී කර ගනිමින් ඒ තුළින් වෙළෙඳපළට භාණ්ඩයක් ඉදිරිපත් කිරීමට හුරු විය යුතුය.

රජය විසින් නිවසේ සිට ස්වයං රැකියා පවත්වාගෙන යන කාන්තාවන්ට තමන්ගේ භාණ්ඩ ගැටලුවකින් තොරව අලෙවි කර ගැනීමට අවශ්‍ය කටයුතු සම්පාදනය කළ යුතුය. රජයේ සහ පෞද්ගලික අංශයේ කාන්තා ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන වැඩසටහන් නිසි ක්‍රමවේදයකට අනුව සෑම දිස්ත්‍රික්කයකටම ව්‍යාප්ත වන පරිදි සම්පාදනය කළ යුතුය. ග්‍රාමීය කාන්තාවන් උදෙසා නිපුණතා සංවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම කාලීන අවශ්‍යතාවයකි.

4.2. බහු පාර්ශ්වීය ක්‍රමෝපායන් නිර්දේශ කිරීම

කාන්තාවන්ට රැකියාවක් ලබා ගැනීමට සහ ඉන්පසුව වැඩ කරන ස්ථානයේ සාර්ථකත්වය කරා ළඟාවීමට උපකාරී වන බහු පාර්ශ්වීය ක්‍රමෝපායන් නිර්දේශ කරයි. තරුණ විද්‍යානීය යොමු කෙරෙන වෘත්තීය සංවර්ධන ප්‍රවේශයන්, ගැහැණු ළමුන්ට පාඨමාලා

හැදෑරීමට අවශ්‍ය අධ්‍යාපනය, කුසලතා හා විශ්වාසය දිනා ගැනීම සඳහා උපකාරී වනු ඇත. විශේෂයෙන්, අනාගත සේවාදායකයින්ගේ ඉල්ලුම හිමිවන, විද්‍යා, තාක්ෂණ, ඉංජිනේරු සහ ගණිත ක්ෂේත්‍රවල සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනය හෝ සාම්ප්‍රදායික-නොවන කුසලතා උගන්වන තාක්ෂණික හා වෘත්තීය අධ්‍යාපනය සහ පුහුණුව (TVET) ලැබීමට ඉඩ සලසනු ඇත.

කාන්තාවන් රැකියාවල නිරත වන විට, උසස් මට්ටමේ ළමා සුරැකුම් සේවාවන්, අර්ධකාලීන රැකියා අවස්ථා හා මාතෘ නිවාඩු සඳහා ප්‍රවේශයන් ඉහළ නගිනු ඇති අතර කාන්තාවන්ගේ ගමන්බිමන් සඳහා ආරක්ෂිත ප්‍රවාහන සේවා හා දුරස්ථව සේවය කිරීම පිළිබඳ වන සමාජ-භෞතික බාධාවන්ට විසඳුම් ලබා දීම අත්‍යාවශ්‍ය වනු ඇත.

සේවා ස්ථානවල, කම්කරු නීති හමුවේ සම සැලකීම්, වෙන් කොට නොසැලකීම පිළිබඳ ප්‍රතිපත්ති සහ ලිංගික හිංසනය සඳහා ශුන්‍ය අවස්ථා ඇතුළු සම අයිතිවාසිකම් ආවරණය කළ යුතු වනු ඇත. සදාචාරාත්මක වෙළඳ සන්නාම වැඩසටහන් සහ කාන්තා කේන්ද්‍රීය පුහුණු වැඩසටහන් මගින් කාන්තාවන්ට පුද්ගලික අංශයේ රැකියා අවස්ථා සහ නැගී එන කර්මාන්තවල හිමිකම ඉහළ නැංවීමට උදව් විය හැකිය.

කාන්තාවන්ට ශ්‍රී ලංකාවේ ශ්‍රම බලකායට එක්වීමට සහ එහි සාර්ථක වීමට ඇති නොයෙකුත් ගැටලුවලට විසඳුම් සෙවීමට ප්‍රබල මැදිහත්වීමක් අවශ්‍ය වනු ඇතැයි” ලෝක බැංකුවේ ජ්‍යෙෂ්ඨ සමාජ සංවර්ධන විශේෂඥවරයක සහ වාර්තාවේ කතුවරයක වන ජෙනිෆර් සොලනරොග් පැවසුවා ය. “අදාල රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශ, අධ්‍යාපනය සඳහා වන සැපයුම්කරුවන්, රාජ්‍ය අංශයේ සහ විශේෂයෙන් පෞද්ගලික අංශයේ සේවයෝජකයන් යන අයගෙන් සැදුම්ලත් නන්විධ පාර්ශ්වකරුවන් එලදායී, ආරක්ෂිත හා සාධාරණ වැටුපක් සහිතව සේවය කිරීම සඳහා කාන්තාවන් වෙත වන අවස්ථා පුළුල් කිරීම සඳහා ඔවුන්ගේ බහුවිධ ශක්තිය යෙදවිය යුතුය.

4.3. කාන්තා ව්‍යවසායකත්වය වර්ධනය කිරීම සඳහා උපායමාර්ග හඳුන්වා දීම

නිදසුන් ලෙස, ලංකාවේ පමණක් නොව ලෝකයේ අනෙකුත් රටවල සේවා අංශය වර්ධනය කළවිට කාන්තා සේවා නියුක්තිය ඉහළ නැංවිය හැකිය. ලංකාවේ සේවා නියුක්තිය දෙස බලන විට

5.7% ක මට්ටමක පවතී. එවැනි තත්ත්වයක කාන්තා සේවා විද්‍යාත්මක 10% කට ආසන්නව පවතී. ලංකාවේ කාන්තාවන් අතර සේවා විද්‍යාත්මක ඉහළ මට්ටමක පවතී.

කාන්තා සේවා විද්‍යාත්මකයන් 55% ක් පමණ සිටින්නේ අවු. 15- 29 වයසේ පසුවන කාන්තාවන් ය. එය ඉතාමත් අවාසනාවන්ත තත්ත්වයකි. මොවුන් සක්‍රීය වශයෙන් ආර්ථිකයට දායක විය. හැකි අවදියේදී සේවා විද්‍යාත්මකව සිටී. ලංකාවේ කාන්තා සේවා විද්‍යාත්මක අඩු කර කාන්තා සේවා නියුක්තිය වැඩි කිරීමේ ක්‍රමවේද සකස් කළ යුතු වේ. ඒ සඳහා ප්‍රතිපත්ති සකස් කළ යුතු වේ. එයට කාන්තා ව්‍යවසායකත්වය නගා සිටුවිය යුතුය.

පුරුෂ පාර්ශවයට සාපේක්ෂව අප රටේ පවත්නා ආර්ථික, සමාජීය, සංස්කෘතික සහ දේශපාලන කාරණා මත කාන්තාවගේ දායකත්වය සෑම අංශයකම, අඩු වීමක් දක්නට ලැබේ. රට තුළ පවතින මේ ක්‍රමවේදය වෙනස් විය යුතු අතර ඒ සඳහා කාන්තා සේවා නියුක්තිය වැඩි කළ යුතු ය. කාන්තාව තුළින් ව්‍යවසායකත්වය වර්ධනය කිරීම සඳහා ගෙවල් මත පදනම් වූ (Home Based Work) ව්‍යවසායකත්වයක් ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය. එම ක්‍රමවේදය ශ්‍රී ලංකාව වැනි රටකට වඩාත් සුදුසුය.

කාන්තා ව්‍යවසායකයින් නගාසිටුවීමේ රාජ්‍ය යාන්ත්‍රණය පිළිබඳ අවධානයෙන් සිටිය යුතුය. කාන්තා ව්‍යවසායකයින් නගාසිටුවීමේ ක්‍රමවේදයක් සකස් කරන විට, කාන්තා ව්‍යවසායකයින් බිහිවීම අවම වන කාරණා, කාන්තා ව්‍යවසායකයින්ට තිබෙන ගැටලු සහ එම ගැටලු මඟහරවා ගැනීමට කළ යුතු දෑ පිළිබඳ අවබෝධයෙන් සහ අවධානයෙන් බැලිය යුතුය. කාන්තාවන්ට තමන්ගේ දරු දැරියන්ගේ, පවුලේ සාමාජිකයින්ගේ වැඩපල කරන අතරතුර නිවසේ සිට යම් ව්‍යවසායකත්වයක් ආරම්භ කිරීමට උපකාර කළ යුතුය.

4.4. මාර්ගෝපදේශනය ලබාදීමට ක්‍රියා කිරීම

සැමියා හෝ දරුවන් යම්කිසි ආබාධයකට ගොදුරු වූ භාර්යාවන්ට සහ සැමියා මිය ගොස් තනිවම පවුල නඩත්තු කරන භාර්යාවන්ට තම ශක්තියෙන් ජීවිතය ගොඩනගා ගැනීමට අවශ්‍ය උපදෙස් රජයෙන් ලබා දීමට පියවර ගත යුතුය. එවැනි කාන්තාවන්ට ගැටලුවකින් තොරව ස්වයං රැකියා ආරම්භ කිරීමට පසුබිම සකස් කර

දිය යුතුය. සෑම කාන්තාවකටම තනියෙන් ජීවිතය ගොඩනගා ගැනීමට අවශ්‍ය මාර්ගෝපදේශ, නීතිමය උපදෙස් මෙන්ම මනෝවිද්‍යාත්මක උපදේශ ලබාදීම වඩාත් යහපත්ය. මෙවැනි ක්‍රියාමාර්ග ඔස්සේ ආර්ථිකය ශක්තිමත් කිරීමට දකුණු ආසියානු කාන්තාවන්ගෙන් ලැබෙන සහයෝගය වැඩි කර ගත හැක.

5. නිගමනය

දකුණු ආසියානු ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා කාන්තා දායකත්වය පෙර නොවූ විරූ පරිදි වර්ධනය වෙමින් පවතී. කාන්තා සෞඛ්‍ය සහ අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයෙහි ඇතිවී තිබෙන ප්‍රගතිය විසින් ඊට මනා පසුබිමක් සපයයි. ඒ ඔස්සේ දකුණු ආසියානු ආර්ථිකය තුළ විවිධ ක්ෂේත්‍ර ඔස්සේ කාන්තාවන් සංවර්ධනයට දායක වෙමින් සිටිති.

එහෙත් මෙම සහභාගීත්වය සීමා කරන බාධක රැසක් ද පවතී. ඒවා එහි ප්‍රමාණය ඒ රටවල සමාජ සංස්කෘතික සහ දේශපාලන බලපෑම් මත තීරණය කෙරෙන අතර එමගින් නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට සම්බන්ධ කර නොගත් විශාල ශ්‍රමයක් තවමත් අපතේ යමින් පවතී. මෙම ශ්‍රමය නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය තුළට ඇද ගැනීමෙන් සහ ශ්‍රම වෙළෙඳපොළ තුළ කාන්තාව ශ්‍රමිකයන්ට පවත්නා වැටුප් විෂමතා සහ ණය සහ වෙනත් සහනාධාර ආදී ලබා ගැනීමේ අවහිරකම් මගහැරවීම දකුණු ආසියානු ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා ඉතාමත්ම හිතකර වනු ඇති බවට මෙම නිබන්ධනය ඔස්සේ ලබා ගත් නිගමනය වශයෙන් ගෙහැර දැක්විය හැකි ය.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ හා විද්‍යුත් මූලාශ්‍ර නාමාවලිය

කාන්තාවන් තිස්හත් දහසක් මැදපෙරදිග ගෘහසේවයට. (2017). Retrieved from <https://www.bbc.com/sinhala/sri-lanka-41384770>

රත්නායක, ආර්.එම්. (2017). පුරාතන ඉන්දීය ආර්ථිකය තුළ ශ්‍රම භාවිතය. Retrieved from <https://sinhala.archaeology.lk>

රත්නායක., සුසන්ත. සහ ගලගමගේ., ප්‍රභාත්. (2019). දකුණු ආසියාව පිළිබඳ සමාජ විද්‍යාව. සී/ස ඇස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ (පුද්ගලික) සමාගම: කොළඹ 10.

Ali Abbas. (2019). Women Empowerment in South Asia: Role of Women in Development of Pakistan. *International Journal of Research in Humanities and Social Studies*, 6(2), 42-49. Retrieved from <https://www.ijrhss.org/papers/v6-i2/6.pdf>

Ashray, B., Pande, Binita., Shrestha, & Carolyn, D. (2021). We need more women in data. <https://asiafoundation.org/2021/04/14/we-need-more-women-in-data>

Bhattacharya, B. (2009). *Participation analysis of south Asian rural women towards sustainable development in agriculture*. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/268854717_Participation_analysis_of_south_Asian_rural_women_towards_sustainable_development_in_agriculture

India: Female Unemployment. (2021). Retrieved from https://www.theglobaleconomy.com/India/Female_unemployment

Mahendra, S. (2000). Economic liberalisation and employment in South Asia. *Economic and Political Weekly*. 35(3), 135-146. Retrieved from <https://www.jstor.org/stable/4408823>

Moore, C., & McIntyre, V. (2017). *Women's economic opportunities: What can South Asian countries learn from each other*. Retrieved from <https://www.theigc.org/blog/womens-economic-opportunities-can-south-asian-countries-learn>

Nepal: Female labor force participation. (2021). Retrieved from https://www.theglobaleconomy.com/Nepal/Female_labor_force_participation

Nikore, Mitali. (2019). *Where are India's working women*. Retrieved from <https://timesofindia.indiatimes.com/blogs/irrational-economics/where-are-indias-working-women>

Statista Research Department. (2021). *Female labor force participation rate across India from 1990 to 2019*. Retrieved from <https://www.statista.com/statistics/983020/female-labor-force-participation-rate-india>

Strachan, G., Adikaram, A. & Kailasapathy, P. (2015). Gender (In)Equality in South Asia: Problems, Prospects and Pathways. *South Asian Journal of Human Resources Management*, 2(1), 1-11. doi: [10.1177/2322093715580222](https://doi.org/10.1177/2322093715580222)

United Nations Development Programme. (1995). *Human development report 1995*. Retrieved from <https://www.undp.org/publications/human-development-report-1995>

United Nations Population Fund. (2021). *Women supporting women: Female bus conductors drive out violence in Bhutan*. Retrieved from <https://www.unfpa.org/news/women-supporting-women-female-bus-conductors-drive-out-violence-bhutan>

West, Jackie., & Pilgrim, Sophie. (1995). *South Asian women in employment: The impact of migration, ethnic origin and the local economy*. Retrieved from

https://www.researchgate.net/publication/233444729_South_Asian_women_in_employment_The_impact_of_migration_ethnic_origin_and_the_local_economy

Women in agriculture in India. (no year). Retrieved from https://en.wikipedia.org/wiki/Women_in_agriculture_in_India